

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2554

**People's Opinions on Tourism Supporting Performance of Pang Mapha
Sub-District Administrative Organization, Pang Mapha District,
Maehongson Province**

Miss Onkanya Witoon

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า
อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อและนามสกุล นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์

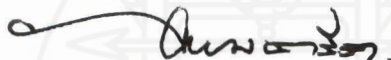
แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ

สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ราณี อิติชัยกุล)

(รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพงษ์ มีสมนัย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ
องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ผู้ศึกษา นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์ **รหัสนักศึกษา** 2533006785 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 122,626 คน กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการศึกษาพบว่า (1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการอำนวยความสะดวกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาตามลำดับคือ ด้านความปลอดภัย ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว (2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าผู้ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวต่างกัน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน (3) ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่สำคัญ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ตในเรื่องของประเพณีดั้งเดิมของแต่ละชนเผ่า ควรเพิ่มรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และควรจัดร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้เพียงพอ

คำสำคัญ ความคิดเห็น การดำเนินงานการส่งเสริมการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Independent Study title: People's Opinions on Tourism Supporting Performance of Pang Mapha Sub-District Administrative Organization, Pang Mapha District, Maehongson Province

Author: Miss Onkanya Witoon ; **ID:** 2533006785;

Degree: Master of Public Administration ;

Independent Study advisor: Papavadee Montriwat, Associate Professor;

Academic year: 2011

Abstract

The purpose of this research were to (1) study people's opinions on tourism supporting performance of Pang Mapha Sub-District Administrative Organization, Maehongson province; (2) compare people's opinions on tourism supporting performance of Pangmapha Sub-District Administrative Organization, Pang Mapha District, Maehongson province classified by personal factor; and (3) to recommend appropriate approaches to enhance tourism supporting performance of Pang Mapha Sub-District Administrative Organization, Pang Mapha District, Maehongson province.

Population comprises 122,626 tourists from which 400 samples wer drawn via Yamane at calculation. Instrument used was questionnaire. Simples sampling method was applied. Statistical tools employed were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test.

Research results indicated that (1) the people's overall opinions on tourism supporting performance of Pang Mapha Sub-District Administrative Organization, Pang Mapha District, Maehongson province were at high level, with highest mean on accommodation aspect, followed safety, officials's sevice performance, public relations and access the area, respectively; (2) when compare people's opinions differences were found among the opinions of samples with different age, education, occupation, income and number of visits at 0.05 level of significance. While people of different genders did not have different opinions; and (3) major recommendations were Pang Mapha Sub-District Administrative Organization should put more emphasis on public relations particularly via internet so to publicize more information on traditions and cultures of different tribes in Pang Mapha, easy access to the area should be considered important: more transportation to tourist destination should be provided, moreover, more shops for food and beverages should be set up in the area to match with number of tourists.

Keywords: Opinion, Tourism Supporting Performance, Pang Mapha Sub-District Administrative Organization, Maehongson province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต อาจารย์ที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์ ดร. ราณี อธิชัยกุล กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมานับตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคุณชนากร สุนเทียน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดร. ฐิติ ฐิติจำเริญพร ผู้ช่วยคณบดี วิทยาลัยนานาชาติ และ ดร. รัชต์ พรหมपालิต รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทยบริการ มหาวิทยาลัยพายัพ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขข้อบกพร่อง ในการจัดทำกรวิจัย ด้วยดีเสมอมาจนเสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้ ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา ขอมอบเป็นความกตัญญู กตเวทิตาแด่คุณพ่อ คุณแม่ และ ครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการต่าง ๆ ทำให้ข้าพเจ้าสามารถดำรงตนให้บรรลุผลสำเร็จตราบจนบัดนี้

อรกัญญา วิฑูรย์

เมษายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดทางทฤษฎี	3
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็น	7
วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว	12
วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ	52
องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	74
รูปแบบการศึกษา	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	75
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	76
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	77
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	80
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	83
ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	89
ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริม การท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	95
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
สรุปการวิจัย.....	99
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	116
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	117
ข แบบสอบถาม.....	119
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	126
ง ตารางแสดงระดับความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม.....	132
ประวัติผู้ศึกษา.....	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	40
ตารางที่ 4.1	80
ตารางที่ 4.2	80
ตารางที่ 4.3	81
ตารางที่ 4.4	81
ตารางที่ 4.5	82
ตารางที่ 4.6	82
ตารางที่ 4.7	83
ตารางที่ 4.8	84
ตารางที่ 4.9	85
ตารางที่ 4.10	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ในการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัย.....	87
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ในการดำเนินงาน ด้านการอำนวยความสะดวก.....	88
ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามเพศ.....	89
ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามอายุ.....	90
ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	91
ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามอาชีพ.....	92
ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามรายได้.....	93
ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว.....	94
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบ และไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า.....	96
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าแยกเป็นรายด้าน.....	98

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี.....	4
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า.....	63

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 16 โดยให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับชุมชนซึ่งมีความสำคัญ คือ การพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวสามารถสร้างงานและก่อให้เกิดรายได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างพลังชุมชน พลังสามัคคี ให้เกิดขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเปรียบได้ว่าเป็นศูนย์กลางชุมชนซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน การท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มุ่งมั่นให้การบริการสาธารณะเพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชน ในเขตความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กฎหมายกำหนด และภารกิจของรัฐที่ได้รับมอบหมาย เพื่อจัดปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้ลุล่วง จากภารกิจ โดยเฉพาะในภารกิจเรื่องการทำนุบำรุงจารีตประเพณีท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง และได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ให้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกับชุมชน มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญคือ จุดชมวิวะทะเลหมอกบ้านลูกข้าวหลาม ถ้ำแม่ละนา โฮมสเตย์บ้านแม่ละนา (กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านแม่ละนา) และถ้ำน้ำบ่อผี ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนมีนาคม หรือที่เรียกว่าช่วงฤดูหนาว การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพราะทำให้คนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีไทย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยว

ชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ทำให้เกิดการสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ทำให้มีการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆ

อีกทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศ เพราะการท่องเที่ยวมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งถือเป็นรายได้อันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าและบริการอื่นๆ นอกจากนี้การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานใหม่ให้กับภูมิภาคเพื่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการนำเอาทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยอยู่ในรูปของสินค้าและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นับได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตสามารถจำหน่ายได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความสามารถในการจำหน่าย และยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดปัญหาการว่างงาน ประชากรมีรายได้ส่งผลให้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีอากรได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และพบว่ามีปัญหาสำคัญที่ต้องดำเนินการแก้ไข ได้แก่ ผู้นำทางท่องเที่ยวขาดการบริหารจัดการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถให้บริการการท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ ประสบปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมในด้านการบริหารจัดการและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวหลายประการ เช่น ไม่มีการประชาสัมพันธ์ ไม่มีการอำนวยความสะดวกของการเดินทางไปชมในแหล่งท่องเที่ยวได้ รวมทั้งไม่สามารถให้บริการด้านการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร

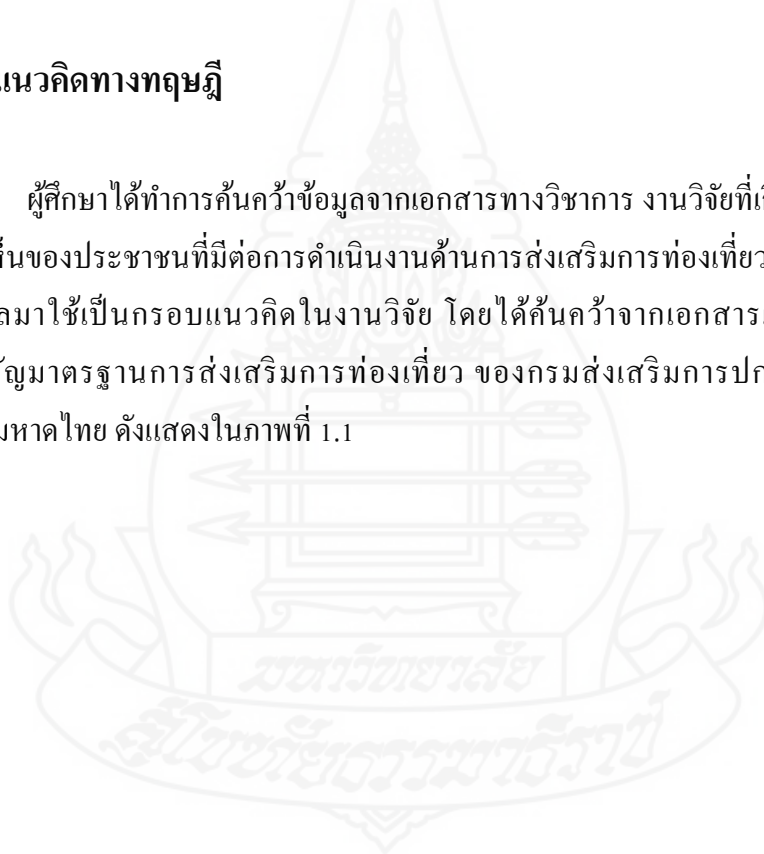
จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน” เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการด้านการให้บริการการท่องเที่ยว ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การปรับปรุง และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งเพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการจัดการที่ดีและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

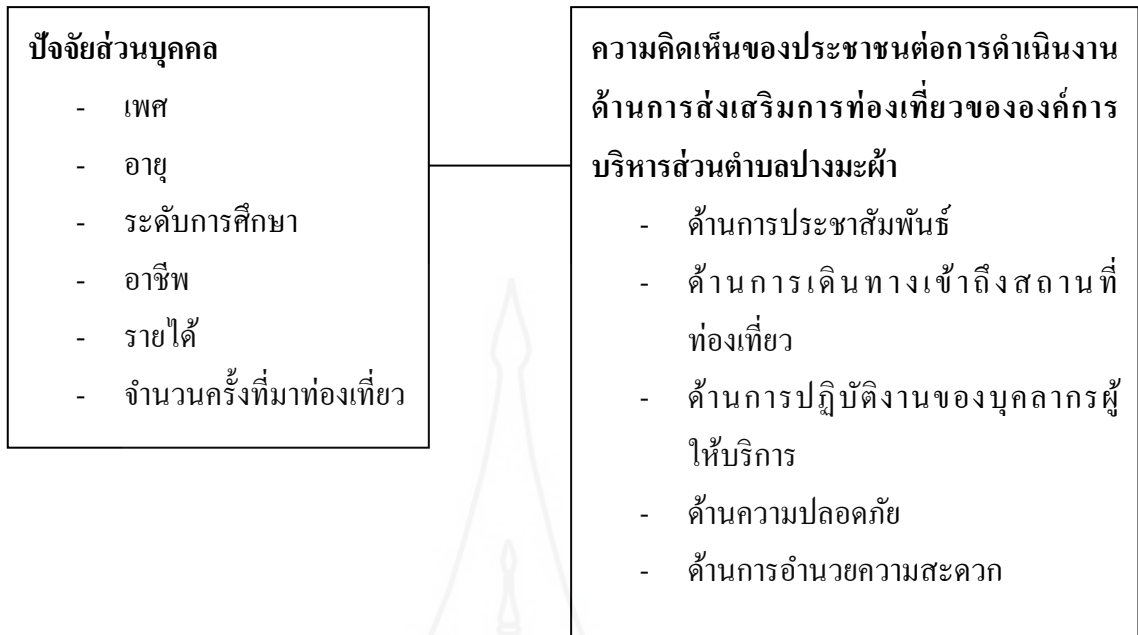
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัย โดยได้ค้นคว้าจากเอกสารและบูรณาการตามสาระสำคัญมาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งนี้แบ่งเป็น ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และขอบเขตด้านระยะเวลา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้เป็นการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 122,626 คน (จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2551 – 2553)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนของประชากร ซึ่งมาจากตาราง สำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 400 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

เก็บข้อมูลภาคสนามระหว่าง เดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2555 – มีนาคม ปี พ.ศ. 2555

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ปัจจัยส่วนบุคคล** หมายถึง สถานภาพของบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว

2. **การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า** หมายถึง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันในการส่งเสริมการท่องเที่ยวประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเดินทาง เข้าถึงสถานที่ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก

3. **การประชาสัมพันธ์** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ให้ความรู้ มีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสาร มีป้ายประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยว มีศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว และมีบริการรายละเอียดข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้แก่ประชาชนที่มาใช้บริการด้านการท่องเที่ยว

4. **การเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้มีการดำเนินการในเรื่องการเดินทาง ระหว่างทางมีป้ายบอกทาง มีรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว สภาพถนน เส้นทาง การเดินทางที่สะดวกสบาย

5. **การปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ** หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพเรียบร้อย มีความเต็มใจช่วยเหลือ มีการจัดบุคลากรที่ปฏิบัติงานสำหรับการดูแลให้คำแนะนำเมื่อมีข้อสงสัยได้รับคำตอบที่ถูกต้องและชัดเจน รวมไปถึงมีผู้รับความคิดเห็นหรือแบบประเมินการบริการ

6. ความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันภัยต่างๆ ระหว่างการเดินทางหรือระหว่างท่องเที่ยว เส้นทางเดินรถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัย มีบุคลากรรักษาความปลอดภัย มีราวรั้วกันตึกจากที่สูง กำแพง ป้องกันดินถล่ม รั้ว กันสัตว์คู่ร้ายห่วงชูชีพ รวมถึงความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

7. การอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดให้ได้รับความอำนวยความสะดวกด้านที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม มีบริการห้องน้ำ ห้องสุขา อย่างเพียงพอ มีโทรศัพท์สาธารณะ ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ช่วงเวลาในการเปิดและปิดให้เข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว มีการเก็บอัตราค่าเข้าชมที่ความเหมาะสม รวมไปถึงการจัดสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอเหมาะสม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ไปแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลใช้ประกอบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ
3. ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการวิจัยในครั้งต่อไปในประเด็นปัญหาอื่นที่สนใจ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ มีนักทฤษฎี นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและให้ทัศนะไว้มากมาย ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางประกอบการศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1. วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็น

1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ในเรื่องความหมายของความคิดเห็น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ โดยผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเพื่อทำความเข้าใจความหมายของความคิดเห็น ดังนี้

Engle and Snellgrove (1969:320 อ้างในสมบัติ แก้วบุตตา 2548:6) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่า (evaluation judgement) หรือ ทัศนะ (Point of view) เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และความคิดเห็นหรือทัศนะย่อมได้รับอิทธิพลของทัศนคติ

Foster (1977 อ้างในอนันต์ มิตรคุณ 2550:8) ได้ระบุว่า ความคิดเห็นเกิดจากประสบการณ์ (experience) ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะหรือเรื่องราวต่างๆ โดยความคิดเห็นที่ถือว่าเป็นประสบการณ์ตรงเกิดจากการที่ได้พบเห็นคุ้นเคย การพบปะโดยตรง ส่วนประสบการณ์ทางอ้อมเกิดจากได้ยิน ได้ฟัง เห็นจากรูปถ่าย หรือจากการอ่านหนังสือโดยไม่ได้เห็นของจริง รวมทั้งเกิดจากระบบค่านิยมและการตัดสินใจด้วยค่านิยม เพราะเห็นว่าคนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจไม่เหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกันที่แตกต่างกัน

Oskamp (1991:12 อ้างในวิทยรัตน์ จุฬฉิมบง 2549:7) อธิบายว่าคำว่า ความคิดเห็น เป็นแนวคิดที่ใกล้เคียงกับแนวคิดของทัศนคติ ในบางครั้งใช้เหมือนกัน โดยเฉพาะในแวดวงของการสำรวจวิจัยและการสำรวจความคิดเห็นแต่โดยทั่วไปการใช้คำว่าความคิดเห็นมักใช้ในขอบเขตที่แคบกว่า ความคิดเห็นเป็นเรื่องของการรับรู้เบื้องต้นมากกว่าที่จะเป็นการรับรู้ด้านอารมณ์ และความคิดเห็นมักจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของบุคคลในด้านความน่าพอใจหรือความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ในขณะที่ทัศนคติจะเกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลหรืออารมณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์

Shaw and Wright (1969: 320 อ้างในสมบัติ แก้วบุศคา 2548:6) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งเป็นการตัดสินใจจากการประเมินค่า (Evaluation judgement) หรือทัศนะ (Point of view) เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ และความคิดเห็นย่อมได้รับอิทธิพลของทัศนคติ

Webster (1988:301 อ้างในเดือนเพ็ญ ยิงดี 2549:7) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้อันแท้จริงแต่ตั้งอยู่บนความรู้สึกในใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่จะพิจารณาตัดสินใจเพื่อจะประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2527: 29) เสนอแนวคิดว่า ความคิดเห็น (Opinion) เป็นการแสดงออกโดยการพูด หรือเขียนเกี่ยวกับ เจตคติ ความเชื่อ หรือ ค่านิยมของบุคคลและสรุปไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่างๆ ซึ่งความรู้สึกภายในนี้อาจเป็นเพียงเจตคติ ความเชื่อหรือค่านิยม ถ้าจะกล่าวในลักษณะของพฤติกรรมในแง่จิตวิทยาก็กล่าวไว้ว่า เจตคติ ความเชื่อ และค่านิยมเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่มีผู้ใดสังเกตหรือทราบได้นอกจากตัวของเขาผู้นั้นแต่ความคิดเห็นเป็นพฤติกรรมภายนอกที่ผู้อื่น สามารถสังเกต หรือทราบได้อย่างชัดเจน ดังนั้นคนที่มีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเขาไม่แสดงความคิดเห็นออกมาก็จะไม่มีผู้ใดทราบเลยว่าเขามีเจตคติหรือความเชื่อหรือ ค่านิยมเช่นใด

เดือนเพ็ญ ยิงดี (2549:7) สรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและความคิดเห็นเป็นผลจากความเชื่อ ทัศนคติ ความคิด ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ พฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น และความคิดเห็นอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของความคิดเห็นในสิ่งนั้นๆ

เพลินใจ ศิริเจริญวัฒน์ (2549:14) สรุปความหมายของความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ อารมณ์ และสภาพแวดล้อมของผู้ที่แสดงความคิดเห็นในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออกในรูปของการพูด การเขียน ลักษณะท่าทาง หรือไม่

แสดงออกมาก็ได้ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้อ และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามการเวลา

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความคิดที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความเชื่อ ทศนคติ ความคิด ความรู้ การรับรู้ พฤติกรรมระหว่างบุคคล ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาในทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกมาก็ได้ โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ความคิดเห็นอาจถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับ ทั้งนี้ทั้งนั้น ความคิดเห็นอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้อ และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามการเวลา

1.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

Best (1977 อ้างในสมบัติ แก้วบุคคา 2548:8) กล่าวว่า ในการศึกษาถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การซักถาม สอบถาม บันทึกไว้ และรวบรวมไว้เป็นข้อมูลซึ่ง Best ได้เสนอแนะว่า “วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นใด และจะได้อสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางนโยบายใด ๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป”

Feldman (1971:53 อ้างใน ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์ 2551:8) กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งในการฝึกหัดการทำงานด้วยเพราะจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงานด้วย

สรุปความสำคัญของความคิดเห็นได้ว่า ความคิดเห็นนั้นเป็นประโยชน์ในการกำหนดแบบแผนการวางนโยบายต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย หรือล้มเลิกนโยบาย เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างเรียบร้อย ซึ่งได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นและรวบรวมไว้เป็นข้อมูล

1.3 ประเภทของความคิดเห็น

Remmer (1954 อ้างในสมบัติ แก้วบุศดา 2548:8-9) จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ที่สามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

สรุปประเภทของความคิดเห็นตามที่กล่าวมาข้างต้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นที่สามารถบอกทิศทางได้ว่าสิ่งไหนรักมากที่สุด สิ่งไหนเกลียดมากที่สุด กับความคิดเห็นที่ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจ

1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

Foster (1952:199 อ้างในวิรัตน์ จุฬามิตร 2549:9) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

1. ประสบการณ์ (Experiences) ที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ความคิดเห็น คู่กันเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือโดยไม่พบเห็นจากของจริงถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชน แต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกันแต่ละคน จึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน

Oskamp (1977:119-133 อ้างใน สุกสิทธิ์ ปรีชาพันธ์ 2549:7-8) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นว่ามีปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่างๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ ความผิดปกติของอวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก

2. ปัจจัยด้านประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง การกระทำด้วยตนเองหรือได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความฝังใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3. ปัจจัยด้านอิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็กผู้ปกครองจะเป็นผู้ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย

4. ปัจจัยด้านทัศนคติและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียนหน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ย่อมมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย

5. ปัจจัยด้านสื่อมวลชน โดยสื่อต่างๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้น สื่อเหล่านี้ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร จึงเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2542:12-13 อ้างในสุภารัตน์ มาตสวิง 2550:7) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันออกไป คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคลเป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง จะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป บุคคลอาจจะมีความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันออกไปได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม ข้อเท็จจริง การติดต่อสัมพันธ์ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้นได้

2. วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

2.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยวนี้มีผู้ให้ความหมายและนิยามการท่องเที่ยวต่างๆ ดังต่อไปนี้

องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ขึ้น ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี เมื่อปี พ.ศ. 2506 (อ้างในบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา 2548:11) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทาง (Travel) ที่มีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. การเดินทาง (Travel) หมายถึงการเดินทางที่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง โดยมีการวางแผนเดินทางจากสถานที่หนึ่ง ไปยังอีกสถานที่หนึ่ง และใช้ยานพาหนะนำไปเป็นระยะทางไกลหรือระยะทางไกลก็ได้

2. จุดหมายปลายทาง (Destination) หมายถึง มีจุดหมายปลายทางที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราวแล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิม โดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้น ซึ่ง ณ ที่นั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

3. ความมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึงมีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางใดก็ได้ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางอยู่หลายอย่างด้วยกัน ซึ่งผู้เดินทางคนหนึ่งอาจมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้

สมาคมระหว่างประเทศแห่งความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว (International Association of Scientific Experts in Tourism – IASET) (อ้างในบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา 2548: 11) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่าการท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางจากที่อยู่ถาวรไปอีกที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว และไม่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมที่เป็นการหาเงิน จากความหมายดังกล่าวทำให้การท่องเที่ยวต้องมีลักษณะที่สำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

1. การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางของผู้คนจากที่ที่เคยอยู่ถาวรไปยังที่สถานที่ต่างๆ
2. การท่องเที่ยวจะต้องมีส่วนสำคัญหลัก 2 อย่างคือ การเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางและพักค้างคืน

3. การเดินทางและการพักค้างคืนนั้นจะต้องไม่ใช่สถานที่อยู่หรือที่ทำงานประจำ และในการทำกิจกรรมระหว่างพักจะต้องแตกต่างไปจากผู้คนในท้องถิ่นนั้น

4. การเดินทางไปจุดหมายปลายทางต้องเป็นการชั่วคราวในช่วงระยะเวลาสั้น โดยมีแผนจะเดินทางกลับภายใน 180 วัน

5. จุดหมายปลายทางที่เดินทางไปจะต้องเพื่อการท่องเที่ยวหรือเยี่ยมชมเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อการอยู่อาศัยหรือการทำงาน

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2546 อ้างใน รัฐธรรมนูญ มฉฉฉฉฉฉ 2553:2) การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (ไม่มากกว่า 1 ปี ติดต่อกัน) เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อธุรกิจและวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้

รัฐธรรมนูญ มฉฉฉฉฉฉ (2553:4) สรุปรว่าการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางของมนุษย์จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจไป และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยวมิใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อน การเดินทางเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬา (อาทิ การแข่งขันกีฬา ซีเกมส์ โอลิมปิก เป็นต้น) การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อการเยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติหรือเพื่อน การเดินทางเพื่อการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548:12) สรุปรว่าการท่องเที่ยว (Tourism) เป็นเรื่องของ การเดินทาง (Travel) ถ้าไม่มีการเดินทาง ก็ไม่มีการท่องเที่ยว แต่ต้องเป็นการเดินทางที่เป็น การชั่วคราวด้วยความสมัครใจมิใช่ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง แต่เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่นเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การศึกษา ศาสนา กีฬา เยี่ยมญาติมิตร ติดต่อธุรกิจ การประชุมสัมมนา เป็นต้น มิฉะนั้นก็จะเป็นการเดินทางที่ไม่ใช่การท่องเที่ยว ถ้าหากการเดินทางอยู่ในเงื่อนไข 6 ประการดังต่อไปนี้คือ

1. เป็นการเดินทางเพื่อประกอบอาชีพหรือประกอบธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งในประเทศที่เดินทางไป
2. เป็นการเดินทางโดยตั้งใจจะไปตั้งถิ่นฐานถาวรในประเทศที่เดินทางไป
3. เป็นการเดินทางเข้าไปประเทศใดประเทศหนึ่ง เพื่อปฏิบัติงานด้านการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ หรือเอกชนอื่นๆ โดยได้รับค่าจ้างตอบแทน
4. เป็นการเดินทางข้ามพรมแดนไปทำงานนอกประเทศทุกวันเป็นประจำ
5. เป็นการเดินทางผ่านโดยไม่แวะลง แม้ว่าการเดินทางจะอยู่ในอาณาเขตของประเทศหนึ่งประเทศใดเป็นเวลานานมากกว่า 24 ชั่วโมงก็ตาม
6. เป็นการเดินทางที่ถูกบังคับให้เดินทาง เช่นการนำกองทหารเคลื่อนย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หรือการย้ายนักโทษจากที่คุมขังหนึ่งไปยังอีกที่คุมขังหนึ่ง เป็นต้น

ราณี อธิษัฎกุล (2554:5 หน่วยที่ 1) ให้ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง พื้นที่หรือสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่ใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม และวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น มีคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจปรากฏในลักษณะรูปธรรม ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ชายทะเล หรือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวัง วัดวาอาราม หรืออาจปรากฏในลักษณะนามธรรมที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่สัมผัสได้ด้วยความรู้สึก เช่น ภาษา การละเล่น การแต่งกาย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

สุวัฒน์ จุฑากรณ์ (2553:2 หน่วยที่ 2) ให้ความหมายของการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่น เป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ที่ไม่ใช่เพื่อการหารายได้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เดินทาง (นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน) กับผู้คนในท้องถิ่น เกิดกับธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ผลิตสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐบาลที่ดูแลการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว

กล่าวโดยสรุป การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางไปสู่สถานที่ต่างๆ รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความสนุกสนาน หรือเพื่อประชุม สัมมนา หาความรู้

2.2 ความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ราณี อธิษัฎกุล (2554:8-9 หน่วยที่ 1) ได้ให้ความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งประเภทที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ โบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรมจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบการท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยือนได้ จึงนับได้ว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวหลายประการดังนี้

1. **ความสำคัญด้านจิตวิทยา** ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญด้านจิตวิทยา ดังนี้

1) เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มีการเดินทางท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นปัจจัยหลักที่นักท่องเที่ยวนำมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยว ตามความสนใจหรือความชอบของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

2) เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความสุข ผ่อนคลายความตึงเครียด ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งประเภทความสวยงามตามธรรมชาติ หรือประเภทโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมสามารถใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปพักผ่อนหย่อนใจให้หายจากความเครียดจากภาระหน้าที่ประจำได้

3) เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวตามความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหาความรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ป่าไม้ ระบบนิเวศวิทยา หรือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวไม่เคยได้พบเห็นมาก่อนทำให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในสิ่งต่างๆ รอบตัวมากยิ่งขึ้น

4) ช่วยเปิดโลกทัศน์ให้กับนักท่องเที่ยว เนื่องจากการเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ที่แตกต่างจากถิ่นที่อยู่ ทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้ได้สัมผัสของจริง ได้รับประสบการณ์ตรงย่อมส่งผลให้เกิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล เกิดความประทับใจ และช่วยเสริมสร้างให้เกิดความรักและหวงแหนในทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านั้น

2. ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญด้านเศรษฐกิจคือ

1) เป็นแหล่งที่มาของรายได้ภาครัฐ นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวโดยยอมใช้จ่ายเงินเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและซื้อสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลมีรายได้จากการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งรัฐบาลสามารถนำไปใช้พัฒนาประเทศ และช่วยชดเชยภาวะการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศได้

2) เป็นแหล่งที่มาของรายได้ของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เมื่อนักการเมืองนิยมเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวโดยยอมก่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในรูปแบบต่างๆ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงทำให้สามารถกระจายรายได้สู่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องหลายประเภท เช่น ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจขายของที่ระลึก ธุรกิจขนส่ง เป็นต้น

3) เป็นแหล่งที่มาของรายได้ของท้องถิ่น เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวที่ห่างไกลย่อมต้องการใช้บริการในท้องถิ่น เช่น การจัดบริการที่พักแบบโฮมสเตย์ให้กับนักท่องเที่ยว การผลิตสินค้าที่ระลึกจำหน่ายนักท่องเที่ยว เป็นต้น

4) เป็นแหล่งที่มาของงานและอาชีพ การให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสร้างงานและอาชีพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนในเมืองหรือพื้นที่ท่องเที่ยวมีอาชีพเสริมนอกเหนือจากอาชีพหลัก โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวที่มีความต้องการแรงงานชั่วคราวเป็นจำนวนมาก

3. ความสำคัญด้านสังคม

1) ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณหรือพื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวอุดมสมบูรณ์จะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพราะสามารถใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ทำให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์แข็งแรง และยังช่วยให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนดีขึ้นจากการมีรายได้จากการท่องเที่ยว ทำให้มีอำนาจซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคต่างๆ ได้มากขึ้น ทั้งยังช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมได้ด้วย

2) ช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนทั่วโลก ย่อมนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่ เช่น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมักกล่าวชมประเทศไทยเสมอว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สวยงาม น่าสนใจ มีความหลากหลาย น่าตื่นตาตื่นใจ ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่คนไทยทุกคน

4. ความสำคัญด้านวัฒนธรรม

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เช่น ภาษา การแต่งกาย วิถีชีวิต การละเล่น งานเทศกาล ประเพณีต่างๆ เป็นต้น นับเป็นสิ่งซึ่งแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและของประเทศ

2) สะท้อนให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาบรรพชน ทรัพยากรการท่องเที่ยวจำนวนมากได้สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของบรรพชนที่ล้ำลึก เป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของคนในรุ่นปัจจุบัน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงถึงการมีวัฒนธรรม เช่น การไหว้ ความมีน้ำใจไมตรี ลักษณะของสถาปัตยกรรมอันประณีตงดงาม เป็นต้น

5. ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่แตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นที่เน้นการนำเอาทรัพยากรขึ้นมาใช้ประโยชน์และอาจหมดไป อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากประโยชน์ที่เกิดขึ้นมากมายที่ได้รับจากทรัพยากรการท่องเที่ยวทำให้เกิดกระแสการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่ยั่งยืน ไม่เสื่อมสลาย เช่น การนำชมทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างระมัดระวังและมีจิตสำนึก และมีระบบการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์สืบไป

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ

1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก

2) รายได้ที่ได้มาในรูปแบบเงินตราทั้งในประเทศและต่างประเทศจากการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้คุณภาพของการชำระหนี้ได้

3) รายได้จากการท่องเที่ยวจะกระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งในระบบเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดการใช้จ่ายต่อ ๆ กันไปอีกหลายรอบ เพราะเมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งจะก่อให้เกิดรายได้แก่คนบางกลุ่มหรือกิจกรรมบางประเภท บุคคลหรือกิจกรรมที่ได้รับรายได้นี้จะนำรายได้ส่วนหนึ่งใช้จ่ายต่อไปเรื่อยๆ

4) การท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในการผลิตและการจำหน่าย เนื่องจากการท่องเที่ยวมิได้พึ่งดินฟ้าอากาศเป็นหลักเช่นเดียวกับการเกษตร ผลผลิตที่นำเสนอต่อนักท่องเที่ยวได้แก่ ความงดงามตามธรรมชาติ ความเจริญทางด้านวัฒนธรรมของชาติในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มทวีมากขึ้นทุกปี อาจมาจากสาเหตุต่างๆ กัน เช่น ความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางถูกลง

2. ด้านสังคม

1) การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่อื่นได้มีโอกาสพบปะหรือทำกิจกรรมร่วมกันมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีต่อกัน ก็จะเป็นการลดช่องว่างทางสังคมของประชากรได้เป็นอย่างดี ความสงบสุขย่อมเกิดขึ้นในสังคม

2) การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน

3) การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการล้นไหลและการเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำในเมืองของประชาชนชนบท

3. ด้านการสนับสนุน ฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี การสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเป็นของดคนมานาน เป็นความภูมิใจและความหวงแหนการฟื้นฟูเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงเป็นการรักษาสืบสานเหล่านี้ไว้เพื่ออนุชนรุ่น

หลังค้ำย ดังจะเห็นได้จากงานฟื้นฟูประเพณีต่างๆ ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมมากขึ้นโดยคงรักษาจุดมุ่งหมายเดิมไว้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นต้น

4. ด้านสุขภาพการที่ได้มีโอกาสเดินทางพักผ่อนตามความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติอันงดงาม การไปยิมนกตกปลา หรือการได้เที่ยวชมความเจริญก้าวหน้าของเมืองใหญ่ๆ ได้พบเห็นสิ่งที่ยังไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อน ย่อมทำให้เกิดความเบิกบาน ความสบายใจ จะช่วยบรรเทาความเหน็ดเหนื่อยเคร่งเครียดจากการทำงานได้เป็นผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น

5. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นเมื่อเกิดการท่องเที่ยวไปยังส่วนต่าง ๆ ของประเทศไปยังชนบทที่ห่างไกล ไปยังป่าเขา แม่น้ำลำธารก็จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น ทำให้เกิดการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนร่วมมือกันในการรักษาสภาพต่างๆ ไว้ไม่ให้ถูกทำลาย ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวก็จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงรักษาสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุปการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ตลอดจนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไปในตัว นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังเป็นผลดีต่อสุขภาพ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย

2.3 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

Douglas Foster (อ้างในบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา 2548: 13) ได้เขียนไว้ในหนังสือ “Travel and Tourism Management” ว่าความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเดินทางพอแบ่งออกได้เป็น 9 อย่างคือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด (Holiday-Mass Popular Individual) เป็นการเดินทางในวันหยุดหรือพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร อันเป็นการขจัดความเมื่อยล้าทางร่างกายและจิตใจจากการทำงานให้หมดไป และเรียกพลกำลังกลับคืนมาสำหรับเริ่มต้นทำงานในวันใหม่บางคนอาจจะไปพักผ่อนเพราะป่วยไข้มักจะถือเอาภาวะอากาศเป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ใด เช่น สถานที่ชายทะเลที่มีลมพัดฉิวอยู่เป็นนิจ หรือสถานที่บนเขาที่อากาศหนาวเย็นหรืออาจรักษาโรคผิวหนังใกล้บริเวณบ่อน้ำร้อน เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา (Cultural Religion) เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น การศึกษาชีวิตความเป็นอยู่

รัฐชญา มณีเนตร (2553:5) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การพักผ่อนเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการท่องเที่ยวที่เรียกว่า Leisure Tour หรือ Recreation Tour หรือ Holiday Tour การพักผ่อนมีมากมายหลายประเภทซึ่งจะมีความแตกต่างกันแล้วแต่แนวคิด รสนิยม แรงจูงใจ เวลาว่าง และความต้องการส่วนบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม รายได้ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ฯลฯ กิจกรรมที่นิยมกระทำ ได้แก่ การเยี่ยมชมเพื่อนและญาติพี่น้อง การพักผ่อนหย่อนใจ การแสวงหาความสนุกความสันทนาการบันเทิง ชมการแสดง การชมการแข่งขันกีฬา การศึกษาหาความรู้ การเข้าร่วมในพิธีทางศาสนา การเสริมสุขภาพและรักษาโรค การเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ และนันทนาการ เป็นต้น
2. การติดต่อธุรกิจ (Business) เป็นกิจกรรมที่กระทำมีลักษณะกึ่งทำงาน กึ่งไปเที่ยวโดยมีกิจกรรมด้านธุรกิจเป็นจุดหมายหลัก เช่น การพบปะเจรจาทางธุรกิจ การประชุมสัมมนา (Meeting) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย (Mission) นักท่องเที่ยวจะมีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวและพักผ่อนในเวลาที่เหมาะสม เช่น ก่อนหรือหลังการประชุมในประเทศอุตสาหกรรมรายได้จากการท่องเที่ยวประเภทนี้มีอยู่สูงมากเพราะนักท่องเที่ยวประเภทนี้เดินทางตลอดทั้งปี ไม่ขึ้นอยู่กับฤดูกาลทั้งเป็นผู้ที่สามารถเสียค่าใช้จ่ายสูงได้

2.4 ประเภทของการท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 15-18) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกได้ 5 ประเภทใหญ่ คือ

1. การแบ่งประเภทการท่องเที่ยวตามสภาพภูมิศาสตร์การเดินทาง สามารถแบ่งเป็น รูปแบบย่อยได้ 2 รูปแบบ คือ
 - 1.1 การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourism) เป็นการท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศ โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ในประเทศนั้น
 - 1.2 การท่องเที่ยวในประเทศ (Internal Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเฉพาะภายในอาณาเขตของแต่ละประเทศนั้นๆ
2. การแบ่งประเภทการท่องเที่ยวตามวัตถุประสงค์ของการเดินทาง สามารถแบ่งเป็นรูปแบบย่อยได้ 3 รูปแบบ คือ
 - 2.1 การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน (Leisure Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากสภาพชีวิตประจำวันที่น่าเบื่อ หรือหลีกเลี่ยงอากาศหนาวในประเทศของตน อันเป็นการเดินทางเพื่อการพักผ่อนและหาประสบการณ์แปลกใหม่

2.2 การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปติดต่อธุรกิจหรือไปประชุม โดยมีระยะเวลา 2-3 วันแรกให้ไปท่องเที่ยว

2.3 การท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่เกิดจากความสนใจกิจกรรมพิเศษ สามารถแบ่งเป็นรูปแบบย่อยได้ 4 รูปแบบ คือ

(1) การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Natural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน ความชื่นชมในแหล่งธรรมชาติ และการศึกษาในแหล่งธรรมชาติ

(2) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งการให้ความรู้และความภาคภูมิใจที่มุ่งเน้นเสนอลักษณะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ของสังคม

(3) การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบันเทิง (Sport and Entertainment Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อสนองความต้องการและความพึงพอใจในการพักผ่อน สนุกสนาน รื่นริงบันเทิงใจ การออกกำลังกาย โดยมุ่งเน้นการได้รับบริการที่เหมาะสม

(4) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจและประชุมสัมมนา (Business and Convention Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่เกิดจากผลพลอยได้ในการเดินทางไปติดต่อธุรกิจหรือประชุมสัมมนา ซึ่งอาจมีหรือไม่มีการศึกษาดูงานและการทัศนศึกษารวมอยู่ด้วยก็ได้ หรือมีเวลาว่างจากการติดต่อธุรกิจหรือประชุมสัมมนา ก็อาจเดินทางไปดูงานหรือทัศนศึกษาเองก็ได้

3. การแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวตามลักษณะการเดินทาง สามารถแบ่งเป็นรูปแบบย่อยได้ 2 รูปแบบ คือ

3.1 การท่องเที่ยวแบบกลุ่มเหมาจ่าย (Group Inclusive Tourism – GIT หรือ ALL Inclusive Tourism – AIT) เป็นการท่องเที่ยวที่ธุรกิจนำเที่ยวขายรายการนำเที่ยวเบ็ดเสร็จ (Package Tour) ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ โดยธุรกิจนำเที่ยวเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับยานพาหนะที่พัก อาหาร และการนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว โดยอาจดำเนินการอำนวยความสะดวกเต็มรูปแบบ (Full Package) หรืออาจจะจัดการบริการเที่ยวบางสิ่งบางอย่างให้ก็ได้

3.2 การท่องเที่ยวแบบอิสระ (Foreign Individual Tourism – FIT) เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยววางแผนจัดการเดินทางด้วยตัวเองทุกอย่าง หรือใช้บริการของธุรกิจนำเที่ยวในการอำนวยความสะดวกบางอย่าง

4. การแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวตามการตลาด สามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบย่อย คือ

4.1 การท่องเที่ยวตลาดหรู (Elite Market Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ต้องจ่ายค่าบริการในอัตราสูง เพราะมุ่งให้บริการทางการท่องเที่ยวชนชั้นสูง

4.2 การท่องเที่ยวตลาดมวลชน (Mass market Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่บริการทางการท่องเที่ยวแบบพื้นฐาน ในราคาถูก โดยต้องการให้บริการผู้เดินทางที่มีรายได้น้อยแต่มีปริมาณมาก

5. การแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวตามการจัดการ สามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

5.1 การท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม (Conventional Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความพึงพอใจและปริมาณของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

5.2 การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการจัดการดีเยี่ยม เพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความคงคึกคักอย่างไม่เสื่อมคลาย และธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ในขณะที่เดียวกันก็ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนสม่ำเสมอเพียงพอ แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งสามารถแบ่งย่อยได้อีก 2 รูปแบบ คือ

(1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวที่ดีและมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงศึกษาธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ เป็นต้น

(2) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม หรือชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น เพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งได้ศึกษาความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวงานประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยววิถีชีวิตในชนบท การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบันเทิง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางวัฒนธรรม เป็นต้น

การท่องเที่ยวสามารถแยกออกได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยว ซึ่งอาจแยกได้ดังนี้ (วรรณ วลัยวานิช 2539: 17-18 อ้างใน จีรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ 2539: 5)

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็น เพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่างๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน สถานที่ไปพักมักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์
3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม มักมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่างๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว
4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา เป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬาหรือไปเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายนอกเหนือจากการท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเภทนี้แล้ว ได้มีรูปแบบการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง คือ
5. การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) (วรรณวลัยวานิช, 2539: 75) เนื่องจากในการท่องเที่ยวนั้น สิ่งสำคัญที่สุดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้แก่ทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นวัตถุดิบดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาทรัพยากรเหล่านี้คือ สิ่งแวดล้อม เมื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องใช้สิ่งแวดล้อมเป็นทรัพยากรหลักกิจกรรมใดๆ อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว ก็ย่อมมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทั้งแง่บวกและแง่ลบไม่มากก็น้อย และถ้าสามารถดูแลรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวให้คงคุณภาพอยู่เช่นเดิม ก็จะสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้เป็นมรดกสืบทอดในชนรุ่นหลังต่อไป (มูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว)

รูปแบบการท่องเที่ยวสามารถแยกออกได้ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

1. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวไปในสถานที่ที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติสังคมหรือชุมชนตามธรรมชาติ เพื่อชื่นชมและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม ปณูกิจที่สำคัญในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การเดินป่า การดำน้ำ การศึกษาวิถีชีวิต เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยง แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่างๆสถานที่ราชการ ตลอดจนสถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัย ฯลฯ เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและผลิตผลในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่างๆ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวเพื่อชมสิ่งแสดงความเป็นวัฒนธรรม เช่น ปราสาท พระราชวัง วัด โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิต ศิลปะทุกแขนง และสิ่งต่างๆ ที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละยุคสมัย นักท่องเที่ยวจะได้รับทราบประวัติความเป็นมา ความเชื่อ มุมมองความคิด ความศรัทธา ความนิยมของบุคคลในอดีตที่ถ่ายทอดมาถึงครุ่นปัจจุบันผ่านสิ่งเหล่านี้

ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมาย การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยม คือ “โฮมสเตย์” นักท่องเที่ยวจะได้เข้าไปพักอาศัยกับชาวบ้านในชุมชน และดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับชาวบ้าน

1. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทยมี 2 ประเภท ได้แก่

1) การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ (Health Healing) เป็นการท่องเที่ยวที่ผนวกโปรแกรมการทำกิจกรรมบำบัดหรือฟื้นฟูโรค

2) การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion) เป็นการท่องเที่ยวไปในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และพักในโรงแรมหรือรีสอร์ท หรือศูนย์สุขภาพ ร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สถานที่นั้นๆ จัดขึ้น เช่น การนวดแผนไทย บริการอาบน้ำแร่ เป็นต้นกล่าวโดยสรุป การท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกหรือมีเหตุจูงใจที่จะไปท่องเที่ยว

2.5 หลักการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว (มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

ในการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว หลักการดำเนินการที่สำคัญมี 5 ประการดังนี้

1. เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

2. เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรการท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

3. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

4. เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

5. บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

2.6 การวางแผนส่งเสริมเสริมการท่องเที่ยวสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศ เพราะการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งถือเป็นรายได้อันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าและบริการอื่นๆ รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีคูณขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค เมื่อมีการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ตามภูมิภาค ก่อให้เกิดการสร้างสรรคการพัฒนาภูมิภาคต่อเนื่องกันไปเป็นลูกโซ่ อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานใหม่ให้กับภูมิภาคเพื่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการนำเอาทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม โดยอยู่ในรูปของสินค้าและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นับได้ว่าท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตสามารถจำหน่ายได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความสามารถในการจำหน่าย และยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้าง

อาชีพให้กับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดปัญหาการว่างงาน ประชากรมีรายได้ ส่งผลให้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีอากรได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย

นอกจากนั้น การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ สันติภาพความเป็นมิตรไมตรี ความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าบ้านและผู้มาเยือน การอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ความภาคภูมิใจ ความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมตลอดจนการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รู้สึกหวงแหนและรักผืนแผ่นดินที่อยู่อาศัย และที่สำคัญไปกว่านั้น การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น มาประดิษฐ์ของใช้ในรูปสินค้าและบริการพื้นเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวความสำคัญของการท่องเที่ยวดังกล่าว ทำให้การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องมีทิศทางและแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งต้องใช้กระบวนการในการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บท จากนั้นนำแผนงานและโครงการไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการอำนวยความสะดวกและกำกับติดตามผลจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน ต้องมีการวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเข้ามารับผิดชอบตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บท แล้วนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังในการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยที่แผนดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกถึงแนวทางในการดำเนินงาน แผนงาน โครงการต่างๆ ที่จะตอบสนองตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยแผนแม่บทควรมีระยะเวลา 3 - 5 ปี ในส่วนของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการได้ 3 แนวทาง ได้แก่

1) จัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

2) ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนฯ ได้เอง

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัดรวมกลุ่มกันเพื่อทำโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งทั้ง 3 แนวทาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเลือก

ดำเนินการได้ตามความเหมาะสม โดยยึดหลักการของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา สำรวจข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูล

เป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ข้อมูลที่จำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจึงต้องอาศัยข้อมูลในด้านต่างๆ ประกอบนอกเหนือจากข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ภาพระดับกว้าง และการพัฒนาการท่องเที่ยวจะได้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่นๆ ด้วย ข้อมูลที่ต้องทำการศึกษานั้นประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ ด้านทั่วไปด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการตลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1) สำรวจข้อมูลด้านทั่วไป ได้แก่

(1) สภาพทางกายภาพของพื้นที่ ได้แก่

- ที่ตั้งและเขตการปกครอง
- สภาพภูมิประเทศ เช่น ความสูงของพื้นที่ แหล่งน้ำ
- สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณฝนตก ทิศทางลมฤดูกาล
- ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ เหมืองแร่
- ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย สึนามิ
- การใช้ที่ดิน

(2) สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่

- ผลผลิตมวลรวมของพื้นที่
- รายได้ต่อหัวของประชากร
- อาชีพพื้นฐานของประชากร
- โครงสร้างทางเศรษฐกิจ
- การจ้างงานทางตรงและทางอ้อมจากการท่องเที่ยว

(3) ลักษณะประชากร ได้แก่

- จำนวนและอัตราการเพิ่มประชากร
- อัตราการเกิด การตาย การอพยพของประชากร
- จำนวนแรงงานและสัดส่วนของประชากรที่มีต่อการท่องเที่ยว

(4) สภาพสังคม ได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของพื้นที่
- การนับถือศาสนา
- สภาพการศึกษา
- ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การละเล่น กีฬาท้องถิ่น
- สภาพทั่วไปด้านสาธารณสุข

1.2) สํารวจข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่

- (1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ป่าเขา ถ้ำ น้ำตก ชายหาด เกาะ เป็นต้น
- (2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/ศาสนา เช่น วัด โบราณสถาน เป็นต้น
- (3) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น งานประเพณี กีฬา การละเล่น เป็นต้น

1.3) สํารวจข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่

- (1) เส้นทางโครงข่ายการคมนาคม
- (2) ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์
- (3) จำนวนร้านค้า ร้านอาหาร สถานบริการ
- (4) จำนวนที่พักค้างแรม จำนวนห้องพัก ราคาค่าบริการ

1.4) สํารวจข้อมูลด้านการตลาดท่องเที่ยว ได้แก่

- (1) จำนวนและที่มาของนักท่องเที่ยว
- (2) แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ
- (3) การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว
- (4) โครงสร้างของนักท่องเที่ยว เช่น เชื้อชาติ อายุ ศาสนา
- (5) การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
- (6) รูปแบบการเดินทาง เช่น ขับรถมาเที่ยวเอง มากับบริษัทนำเที่ยว

ข้อมูลทั้ง 4 ด้านนี้อาจมีวิธีรวบรวมที่แตกต่างกันออกไป เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไป ส่วนใหญ่จะสามารถรวบรวมได้จากเอกสารและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ต้องอาศัยเทคนิคในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมขึ้น เช่น การสำรวจภาคสนาม เพื่อจะได้รู้จักพื้นที่ สัมผัสความรู้สึก และรับรู้ปัญหาที่แท้จริง การสังเกตการณ์และการออกแบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างเที่ยงตรง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้นมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยการเปรียบเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียงว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ สามารถแข่งขันกับพื้นที่ที่เป็นแบบเดียวกันได้หรือไม่ อย่างไร ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว ได้แก่

2.1) ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การรับรู้ของคนทั่วไปต่อการท่องเที่ยวของท้องถิ่น เช่น เมื่อพูดถึงวัฒนธรรมแบบชาวเหนือ คนก็จะนึกถึง จ.เชียงใหม่ เมื่อพูดถึงหาดใหญ่ คนก็จะนึกถึงแหล่งจับจ่ายซื้อของ เป็นต้น

2.2) ที่ตั้ง หมายถึง ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ท่องเที่ยวอยู่ในเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวหลักของประเทศ หรือมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจใกล้เคียงหรือไม่

2.3) ความสนใจของท้องถิ่น หมายถึง ทศนคติของคนในท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวว่าเป็นไปในทิศทางใดและมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น ชมรมสมาคมด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น มีความเข้มแข็งเพียงใด

นอกจากประเด็นหลักเหล่านี้แล้ว ประเด็นอื่นๆ เช่น นโยบายระดับชาติระดับจังหวัด โครงการพัฒนาด้านอื่นๆ สถานการณ์ทางการเมือง เป็นต้น ต่างก็มีส่วนต่อการพิจารณาข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ทั้งสิ้น ซึ่งการพิจารณาต้องนำประเด็นต่างๆ มาพิจารณาในภาพรวมเพื่อที่จะได้ทราบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวควรจะไปถึงระดับไหน เช่น ควรได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภาค หรือเพียงพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

หลังจากที่ได้วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคแล้วจะทำให้มีข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจ ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของประเทศ ของจังหวัด ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 4 เขียนแผนงานและโครงการ

เมื่อมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความชัดเจนและทิศทางที่แน่นอนแล้วจำเป็นที่จะต้องเขียนแผนงานและโครงการ โดยแผนงานและโครงการควรจะสอดคล้องกับนโยบาย และโครงการดังกล่าวต้องคำนึงถึงมาตรฐานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการตามแผนงานและโครงการ

ในขั้นตอนนี้ควรจะดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีการใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม มีการอำนวยความสะดวกและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นถึงภาพรวมของพื้นที่ทั่วไป ด้านแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และการตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ SWOT ในแง่มุมของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนข้อได้เปรียบเสียเปรียบทางการท่องเที่ยว สุดท้ายก็จะเกิดแผนงาน โครงการต่างๆ ที่สอดคล้องกัน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ซึ่งในหลักการนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวจะเน้นหนักไปที่องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านบริการทางการท่องเที่ยว และ 3) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ซึ่งแนวทางการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกระทำได้ 2 กรณีคือ

1.1) กรณีที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว

กรณีที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในท้องถิ่นอยู่แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการบำรุง ดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว ตามรายละเอียด ดังนี้

(1) ดำเนินการปรับปรุงด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เช่น โครงสร้างเส้นทางเดิน ที่พัก ซุ้มประตู เป็นต้น

(2) ดำเนินการปรับปรุงด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องจำหน่ายบัตร ร้านจำหน่ายสินค้า ห้องน้ำ ป้ายบอกเส้นทาง เป็นต้น

(3) ดำเนินการปรับปรุงด้านการบริหารจัดการ เช่น ผู้รับผิดชอบงบประมาณ เป็นต้น

(4) ดำเนินการปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

1.2) กรณีที่ยังไม่มีแหล่งท่องเที่ยว

กรณีที่ยังไม่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ตามรายละเอียด ดังนี้

(1) ค้นหาจุดเด่น หรือจุดดึงดูดของท้องถิ่นทางด้านการท่องเที่ยว เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เป็นต้น

(2) ดำเนินการสร้าง พัฒนาทางด้านกายภาพ เช่น โครงสร้าง เส้นทางเดินที่พักผ่อน เป็นต้น

(3) ดำเนินการสร้างพัฒนาทางด้านการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องจำหน่ายบัตร ร้านจำหน่ายสินค้า ห้องน้ำ ป้ายบอกเส้นทาง เป็นต้น

(4) ดำเนินการสร้าง พัฒนาทางด้านการบริหารจัดการ เช่น ผู้รับผิดชอบประมาณ เป็นต้น

(5) ดำเนินการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะ และสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

2) การพัฒนาบริการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ

การดำเนินการพัฒนาบริการการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดำเนินการได้โดยการพิจารณาจากองค์ประกอบของด้านการบริการท่องเที่ยว ทั้ง 8 องค์ประกอบ ดังนี้

- 2.1) บริการด้านความปลอดภัย
- 2.2) บริการภัตตาคารและร้านอาหาร
- 2.3) บริการสินค้าและของที่ระลึก
- 2.4) บริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
- 2.5) บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
- 2.6) บริการด้านบันเทิงและนันทนาการ
- 2.7) บริการด้านสารสนเทศ
- 2.8) บริการด้านการขนส่ง

3) การพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยว

การดำเนินการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดำเนินการได้โดยการพิจารณาจากการดำเนินงานด้านการตลาดการท่องเที่ยว ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

- 3.1) การกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว
- 3.2) การสร้างเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยว
- 3.3) การโฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมาย

2.7 สาระสำคัญของมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

จากการศึกษารวบรวมเอกสารเกี่ยวกับมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งองค์กรภาครัฐและองค์กรอิสระได้จัดทำและประกาศใช้ ตลอดจนพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาสำคัญได้แก่ การกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ การควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ และบทกำหนดโทษ โดยในแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการกำหนดป่าสงวนแห่งชาติด้านนี้ได้กล่าวถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงเขตและการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ การปักหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งต้องทำอย่างเปิดเผยและเห็นได้ง่าย นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีกรรมการป่าสงวนแห่งชาติมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการด้วย ในด้านการอ้างสิทธิ์หรือการทำประโยชน์ของบุคคลก่อนการกำหนดเขตป่าสงวนได้ระบุขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน ส่วนประเด็นที่มีความสำคัญของหมวดนี้คือ การที่ส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐที่มีความต้องการใช้พื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อประโยชน์ของรัฐสามารถทำได้ ซึ่งในส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

2) ด้านการควบคุมและการรักษาป่าสงวนฯ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการขีดยึดถือครองทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนฯ การกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ และการดำเนินการตามกฎหมายอื่นๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3) ด้านการลงโทษในกรณีที่ถูกฝ่าฝืนและกระทำให้เกิดความเสียหายและทำลายหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายต่างๆ ตลอดจนการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดขึ้น โดยโทษที่กำหนดไว้มีทั้งจำคุกและปรับเป็นเงินตามจำนวนตามแต่ละกรณี

2. ด้านการบริการการท่องเที่ยว ในด้านนี้มีมาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว สรุปได้ดังนี้

1) มาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวมี 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home Stay) มาตรฐานโรงแรม มาตรฐานโครงการ Clean Food Good Taste และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยแต่ละมาตรฐานมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.1) มาตรฐานที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท เป็นมาตรฐานที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินศักยภาพโฮมสเตย์ในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2547 และใช้เป็นคู่มือของผู้ประกอบการในการพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน และได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการแล้ว

สำหรับกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดประกอบด้วย มาตรฐาน 8 ด้าน และ 43 ตัวชี้วัด ได้แก่

(1) มาตรฐานด้านที่พัก มี 7 ตัวชี้วัด ซึ่งมีจุดเน้นที่ตัวบ้านและสภาพแวดล้อมที่มีความมั่นคง ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัย และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

(2) มาตรฐานด้านอาหารและโภชนาการ มี 6 ตัวชี้วัด โดยเน้นในด้านการปรุงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ภาชนะที่สะอาด น้ำดื่ม น้ำใช้สะอาด และมีบริการร้านอาหารในชุมชน

(3) มาตรฐานด้านความปลอดภัย มี 5 ตัวชี้วัด มาตรฐานด้านนี้เน้นให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยกำหนดให้มีเวรยามดูแลความปลอดภัย มีเครื่องมือสื่อสาร การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเตือนภัยนักท่องเที่ยว และจัดระบบความปลอดภัยอื่นๆในชุมชน

(4) มาตรฐานด้านการจัดการ มี 8 ตัวชี้วัด มีจุดเน้นอยู่ที่การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ โฮมสเตย์ การจัดบริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ก่อนเดินทางเข้ามาพักที่โฮมสเตย์ จนถึงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางกลับ นอกจากนี้ ยังเน้นการบริหารที่ยึดหลักการที่ว่า การทำโฮมสเตย์ไม่ควรให้ส่งผลกระทบต่ออาชีพหลักของชุมชน

(5) มาตรฐานด้านกิจกรรมท่องเที่ยว มี 6 ตัวชี้วัด มาตรฐานด้านนี้มุ่งให้ชุมชนรู้จักการใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในท้องถิ่นและกิจกรรมในชุมชนเป็นสิ่งจูงใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาพักในโฮมสเตย์ โดยยึดหลักการรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน

(6) มาตรฐานด้านสภาพแวดล้อม มี 4 ตัวชี้วัด จุดเน้น คือ การดูแลรักษาสภาพแวดล้อม โดยพื้นที่หลักของแหล่งท่องเที่ยวยังคงสภาพเดิม

(7) มาตรฐานด้านมูลค่าเพิ่มมี 4 ตัวชี้วัด มุ่งให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ร้านขายของที่ระลึก และโอกาสในการเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน เป็นต้น

(8) มาตรฐานด้านการส่งเสริมการตลาดมี 3 ตัวชี้วัด เป็นมาตรฐานที่มุ่งให้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์สามารถทำการตลาดด้วยตนเองได้ด้วยการผลิตสื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลโฮมสเตย์ด้วยตนเอง และร่วมกับองค์กรทางการท่องเที่ยวในด้านการตลาดด้วย

มาตรฐานและตัวชี้วัดดังกล่าวได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในระดับประเทศและระดับอาเซียน ได้มีการประเมินโฮมสเตย์ทั่วประเทศ และมีการมอบรางวัลสัญลักษณ์ให้แก่โฮมสเตย์ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินแล้วหลายแห่ง ในขณะนี้ยังมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจึงอาจกล่าวได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในกลุ่มอาเซียนที่ได้มีการพัฒนามาตรฐานโฮมสเตย์หรือที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบทอย่างเป็นรูปธรรม

1.2) มาตรฐานโรงแรม หมายถึง การกำหนดคุณภาพและคุณลักษณะของ โรงแรมในแต่ละระดับมาตรฐานที่จะถือเป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบกำหนดให้โรงแรมในแต่ละระดับมาตรฐานพึงมีเป็นมาตรฐานที่สมาคมโรงแรมไทยจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การส่งเสริมอุตสาหกรรมบริการโรงแรมในประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน และการบริการที่ดี มีจิตสำนึกต่อวิชาชีพและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตลอดจนเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอีกทางหนึ่งด้วย

ในการพิจารณาว่าโรงแรมใดมีมาตรฐานในระดับใดใน 5 ระดับ คือ ระดับห้าดาว ลงมาจนถึงระดับหนึ่งดาวนั้น พิจารณาจากปัจจัยหลัก ได้แก่

- (1) สภาพทางกายภาพ เช่น ที่ตั้ง และสภาพแวดล้อม เป็นต้น
- (2) การก่อสร้าง เช่น โครงสร้างทางกายภาพของโรงแรม ระบบในโรงแรม การเลือกใช้วัสดุ และระบบความปลอดภัย เป็นต้น
- (3) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าพักและผู้มาใช้บริการ เช่น ปริมาณของใช้ที่จัดให้ และอุปกรณ์ตกแต่ง เป็นต้น
- (4) คุณภาพการบริการและการรักษาคุณภาพ เช่น บุคลิกภาพ คุณภาพการบริการ ความสะอาด สุขอนามัย และชื่อเสียงของโรงแรม เป็นต้น
- (5) การบำรุงรักษาโรงแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในโรงแรม ส่วนขอบเขตการครอบคลุมของมาตรฐานโรงแรมในประเทศไทยได้กำหนดไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่ มาตรฐานการก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐานการบำรุงรักษา และ มาตรฐานคุณภาพและบริการ

ขั้นตอนอื่นๆ เกี่ยวกับการพิจารณาว่าโรงแรมใดจะได้รับมาตรฐานในระดับใดนั้น สมาคมโรงแรมได้กำหนดหลักเกณฑ์อื่นๆ ประกอบด้วย คุณสมบัติของโรงแรมที่จะขอรับรองมาตรฐาน ซึ่งเป็นไปตามความสมัครใจ ตลอดจนวิธีการรับรองมาตรฐานนั้น ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการรับรองมาตรฐานภายใต้องค์กรที่ชื่อว่า “มูลนิธิพัฒนามาตรฐานและบุคลากรในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว” ในปัจจุบันมีโรงแรมจำนวนมากได้ขอรับรองมาตรฐานและได้นำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.3) มาตรฐานโครงการ Clean Food Good Taste หรือเรียกอีกชื่อว่า “โครงการอาหารสะอาด รสชาติอร่อย” เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้ดำเนินการภายใต้นโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีการสร้างเสริมสุขภาพและมีหลักประกันสุขภาพ โดยได้เชื่อมโยงโครงการนี้เข้าสู่ธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งมุ่ง

สนับสนุนนโยบายที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว โดยใช้ปัจจัยด้านอาหารเป็น สิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติหันมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น ดังนั้น โครงการนี้จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ ได้แก่

(1) เพื่อลดความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการบริโภคอาหารและน้ำที่ไม่ สะอาด ซึ่งมีสาเหตุจากร้านจำหน่ายอาหาร โรงอาหาร และแผงลอยจำหน่ายอาหาร

(2) ส่งเสริมการจัดบริการอาหารในแหล่งท่องเที่ยวให้ถูกสุขลักษณะ โดยมีบริการอาหารที่สะอาดปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

(3) ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดการการบริการด้านอาหารและสิ่งแวดล้อม ในแหล่งท่องเที่ยวให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ส่วนเป้าหมายการดำเนินงานของ โครงการจะครอบคลุมสถานที่ปรุง ประกอบ จำหน่ายอาหาร อันได้แก่ ร้านจำหน่ายอาหาร แผงลอย จำหน่ายอาหาร และโรงอาหารที่จำหน่ายในทุกพื้นที่ของประเทศไทย

โครงการฯ ได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยกำหนดไว้ 4 กลยุทธ์ ได้แก่

(1) การสร้างพหุภาคี เพื่อให้มีเครือข่าย และเป็นเจ้าของโครงการ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

(2) การประกันคุณภาพเพื่อสร้างระบบติดตามและตรวจสอบได้

(3) การสร้างความยั่งยืน โดยเน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

(4) การประชาสัมพันธ์ เพื่อชักชวนผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคและเป็นแรงกดดันทางสังคมให้สถานที่ปรุง ประกอบ และจำหน่าย มีการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการใช้สื่อมวลชนเป็นกลวิธีในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาใช้ “มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร” โดยแต่ละกลุ่มเป้าหมาย (ได้แก่ ร้านจำหน่ายอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร และโรงอาหาร) มี ข้อกำหนดในการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารแตกต่างกัน กล่าวคือ ร้านจำหน่ายอาหารมี มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารจำนวน 15 ข้อ แผงลอยฯ มีมาตรฐานฯ 12 ข้อ และโรงอาหารมีมาตรฐานฯ 30 ข้อ โดยแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

(1) ร้านจำหน่ายอาหาร มีข้อกำหนดความสะอาดของสถานที่ รับประทานอาหารที่ปรุงและเตรียมอาหาร คุณภาพของอาหารที่นำมาปรุง ภาชนะที่สะอาด อุปกรณ์ ต่างๆ ที่ใช้ปรุงอาหาร ตลอดจนการดูแลขยะมูลฝอย ห้องน้ำห้องส้วม และความสะอาด และถูก สุขลักษณะของผู้ปรุง และผู้บริการ เป็นต้น

(2) แผงลอยจำหน่ายอาหาร มีข้อกำหนดเกี่ยวกับสภาพของแผงลอย ต้องทำจากวัสดุที่ทำความสะดวกง่าย มีสภาพดี เป็นระเบียบ นอกนั้นไม่แตกต่างจากร้านจำหน่ายอาหาร

(3) โรงอาหาร มีข้อกำหนดมากกว่า 2 กลุ่มแรก เนื่องจากสภาพของพื้นที่กว้างขวางกว่าโดยข้อกำหนดส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน แต่มีรายละเอียดในแต่ละด้านมากกว่า

1.4) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชุมชน (มผช.) เป็นข้อกำหนดคุณภาพที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุมชนและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวคือคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับการผลิตของผู้ผลิตชุมชนโดยเน้นให้มีการนำไปปฏิบัติตามมาตรฐานได้โดยง่าย ซึ่งแนวคิดที่สำคัญในการกำหนด มผช. คือ เป็นการสนับสนุนผู้ผลิตรายย่อยให้ทำผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและสนับสนุนการตลาด โดยการให้เครื่องหมายรับรอง ซึ่งจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนและยกระดับการผลิตในระดับรากหญ้าหรือชุมชน โดยเฉพาะในด้านการตลาดถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับและเพิ่มความน่าเชื่อถือของผู้ซื้อทั้งในและต่างประเทศ

ในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ดำเนินการโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) จะรับฟังข้อมูลและข้อคิดเห็นด้านการกำหนดมาตรฐานจากผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ผลิตในชุมชน ผู้บริโภค และนักวิชาการเพื่อนำมากำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ มผช. ที่มีความเหมาะสมกับสภาพของชุมชน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และมีแนวทางปฏิบัติที่ไม่ซับซ้อน

ส่วนการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น สมอ. จะให้การรับรองโดยการอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และตรวจติดตามผลโดยการตรวจสถานที่ทำและเก็บตัวอย่างมาทดสอบ ผู้ที่สามารถขอรับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนต้องมีคุณสมบัติ คือ 1) ผู้ผลิตในชุมชนตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ (กอ.นตผ.) หรือ 2) กลุ่มหรือสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ หรือกลุ่มอื่น ๆ ตามกฎหมายวิสาหกิจชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มธรรมชาติ เป็นต้น

2) กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้นด้านการบริการการท่องเที่ยวได้แก่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีรายละเอียด ดังนี้

2.1) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 เป็นพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาสำคัญใน 2 ประเด็นหลัก คือ เรื่องของธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ โดย

ภาพรวมของพระราชบัญญัติมี 4 หมวด และ 1 บทเฉพาะกาล มีเนื้อหาสำคัญในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยวมัคคุเทศก์ การควบคุมและบทกำหนดโทษ

2.2) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นพระราชบัญญัติที่ปรับปรุงและประกาศใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของมนุษย์ เพื่อให้สามารถกำกับดูแลและป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษ ให้สามารถบังคับให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดโดยพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาสำคัญ ประกอบด้วย การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย สุขลักษณะของอาคาร เหนือราคาถุ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ นอกนั้นเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับคณะกรรมการสาธารณสุข อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานฯ ใบอนุญาต และบทกำหนดโทษ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป มาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวสามารถจำแนกเนื้อหาตามองค์ประกอบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) ซึ่งมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านการตลาดท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์มาตรฐานและกฎหมายของประเทศไทยที่ผ่านมาสอดคล้องกับองค์ประกอบดังกล่าว 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 เป็นพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้พื้นที่ในบริเวณป่าสงวนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีอยู่จำนวนมากทั่วประเทศเป็นต้น ส่วนด้านการบริการการท่องเที่ยว มีมาตรฐานและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรฐานที่พัก สัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือโฮมสเตย์ (Home Stay) มาตรฐานโรงแรม มาตรฐานโครงการ Clean Food Good Taste และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งทั้ง 4 มาตรฐานดังกล่าวมีจุดเน้นที่กาให้บริการด้านการท่องเที่ยว โดย 2 มาตรฐานแรกเป็นเรื่องของที่พักนักท่องเที่ยวส่วนมาตรฐานที่ 3 เป็นเรื่องของการบริการด้านร้านอาหารและภัตตาคาร และมาตรฐานที่ 4 เป็นเรื่องของการจัดจำหน่ายของที่ระลึกที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยทุกมาตรฐานมีเกณฑ์และข้อกำหนดว่าด้วยคุณภาพมาตรฐานที่มุ่งประโยชน์ของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ และในขณะเดียวกันก็มุ่งให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 ถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่กำหนดให้งานด้านการบริการการท่องเที่ยวในด้านการนำเที่ยว ซึ่งมี 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ บริษัทหรือองค์กรที่ทำหน้าที่นำเที่ยว และมัคคุเทศก์ ได้กำหนดแนวปฏิบัติและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนเช่นกัน ในขณะที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ระบุถึง

สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร ตลอดจนการจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ส่วนเนื้อหาอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของอนามัยสิ่งแวดล้อม และการดำเนินชีวิตของคนไทยโดยทั่วไป

2.8 มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว (มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดมาตรฐานออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. มาตรฐานด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 1) สนับสนุนหรือจัดให้มีเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
 - 2) สนับสนุนหรือจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว
 - 3) สนับสนุนหรือจัดให้มีระบบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว
2. มาตรฐานด้านการบริการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 1) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านความปลอดภัย
 - 2) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการภัตตาคารและร้านอาหาร
 - 3) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการสินค้าและของที่ระลึก
 - 4) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว
 - 5) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
 - 6) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านบันเทิง และนันทนาการ
 - 7) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านสารสนเทศ
 - 8) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านขนส่ง
3. มาตรฐานด้านการตลาดท่องเที่ยว ประกอบด้วย
 - 1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว
 - 2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการสร้างเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
 - 3) สนับสนุนหรือจัดให้มีการโฆษณาไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว

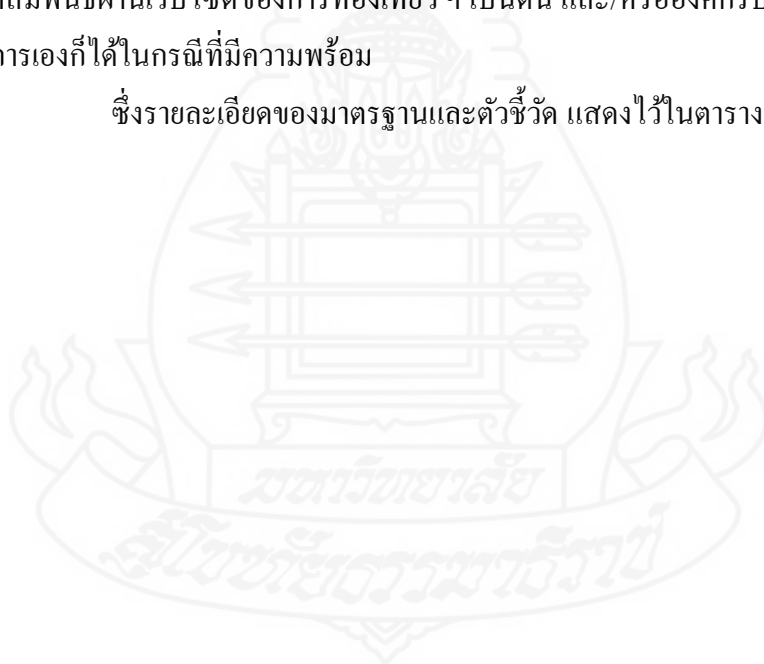
โดยมาตรฐานในแต่ละด้าน ได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยตัวชี้วัดมี 2 ระดับ ได้แก่

ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่ตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ

ตัวชี้วัดขั้นพัฒนา หมายถึง ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่มีการพัฒนายกระดับการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือก้าวหน้ากว่ามาตรฐานตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานและกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะทำหรือเลือกทำตามศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ความพร้อมทางด้านงบประมาณ บุคลากร ฯลฯ

การสนับสนุนหรือจัดให้มี หมายถึง ในแต่ละมาตรฐานตัวชี้วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจกำหนดมาตรฐานที่จะสนับสนุนการดำเนินงานนั้นๆ เช่น ป้ายบอกทางที่ได้มาตรฐานและการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของการท่องเที่ยวฯ เป็นต้น และ/หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการเองก็ได้ในกรณีที่มีความพร้อม

ซึ่งรายละเอียดของมาตรฐานและตัวชี้วัด แสดงไว้ในตาราง 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
1. มาตรฐานด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว			
1) สนับสนุนหรือจัดให้มี			
เส้นทางเข้าถึงแหล่ง			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	X		มีเส้นทางที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้เดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ เช่นทางเดินเท้า ทางจักรยาน ถนน ทางเรือ ทางขี่ช้าง ทางขี่ม้า เป็นต้น
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีป้ายบอกทางหรือนำแหล่งท่องเที่ยว	X		มีป้ายที่ติดตั้งในตำแหน่งที่เห็นเด่นชัด และนักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นได้ง่าย และป้ายดังกล่าวต้องมีเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน และมีจำนวนเพียงพอ
(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีป้ายบอกทางหรือนำแหล่งท่องเที่ยวตามมาตรฐานสากล		X	มีป้ายที่ติดตั้งในลักษณะเดียวกับข้อ 2) โดยมีขนาด รูปแบบและการติดตั้งตามมาตรฐานสากลซึ่งสามารถขอรายละเอียดได้จากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในพื้นที่ หรือกรมทางหลวง
2) สนับสนุนหรือจัดให้มีสิ่ง			
อำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะอย่างเพียงพอ	X		มีห้องน้ำสาธารณะที่สะอาดและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีถึง ขยะเพียงพอ	X		มีถังใส่ขยะเพื่อรองรับขยะจาก นักท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นถึงขยะ ที่ออกแบบให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมของแหล่ง ท่องเที่ยวต่างๆ มีคุณภาพดี ไม่แตกร้าว รั่วหรือเป็นอันตราย ต่อนักท่องเที่ยว และมีปริมาณ เพียงพอ
(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีที่ พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว	X		มีที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว เช่นศาลา หรือซุ้มพักคอย และจัด ให้มีม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ด้วย
(4) สนับสนุนหรือจัดให้มี ระบบ ไฟฟ้าแสงสว่างในจุดต่างๆ อย่างเหมาะสมตามสภาพพื้นที่	X		มีไฟฟ้าแสงสว่างในจุดต่างๆ อย่างเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ เพื่อส่องสว่างในเวลากลางคืน โดยเน้นให้มีในจุดที่สำคัญที่เป็น จุดเด่นของแหล่ง และจุดเสี่ยงที่ อาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ นักท่องเที่ยว
(5) สนับสนุนหรือจัดให้มี ห้องน้ำสาธารณะที่ถูกล สุขลักษณะอย่างเพียงพอ		X	มีห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว เช่นเดียวกับข้อ 1) และมีการให้การ บริการเพิ่มเติมเพื่อสุขลักษณะด้าน อื่นๆ เช่น มีบริการกระดาษชำระ สบู่ล้างมือ ผ้าเช็ดเท้า มีการระบาย อากาศในบริเวณห้องน้ำ ฯลฯ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
(6) สนับสนุนหรือจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และ/หรือสนับสนุนให้มีสำนักงานที่ทำการของแหล่งท่องเที่ยว		X	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นสถานที่ให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวภายในแหล่งนั้นๆ และ/หรือสนับสนุนให้มีสำนักงานที่ทำการของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นที่ทำการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยว และเป็นสถานที่สำหรับทำกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว
(7) สนับสนุนหรือจัดให้มีที่ขายบัตรเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว		X	มีที่ขายบัตรเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นช่องทางสำหรับสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นภายในแหล่ง ซึ่งที่ขายบัตรเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว อาจจะสร้างขึ้นต่างหากเพื่อให้สะดวก คล่องตัว หรืออาจจะรวมอยู่ในศูนย์บริการนักท่องเที่ยวก็ได้
(8) สนับสนุนหรือจัดให้มีป้ายแสดงข้อมูลเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยว		X	มีป้ายแสดงข้อมูลเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวก่อนที่จะเดินทางเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยว โดยรายละเอียดของป้ายควรแสดงถึงความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว รายละเอียดภายในแหล่ง แผนที่แสดงจุดต่างๆ เบอร์โทรศัพท์ ติดต่อ เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
(9) สนับสนุนหรือจัดให้มีลานทำกิจกรรม		X	มีลานทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อชมการแสดงหรือสาธิตกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามสภาพของแหล่ง
(10) สนับสนุนหรือจัดให้มีการปรับภูมิทัศน์ภายในสถานที่ท่องเที่ยว		X	มีการปรับสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสวยงามเหมาะสม โดยยังคงสภาพเดิมของแหล่งไว้มากที่สุด เหมาะแก่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยอาจขอคำแนะนำจากศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการประจำจังหวัด
(11) สนับสนุนหรือจัดให้มีการจัดชุมทางเข้าที่สวยงามเหมาะสม		X	มีการจัดตกแต่งทางเข้าให้มีความสวยงาม สอดคล้องกับสภาพของแหล่งท่องเที่ยว เหมาะแก่การเป็นจุดถ่ายภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาจขอคำแนะนำได้จากศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการประจำจังหวัด
3) สนับสนุนหรือจัดให้มีระบบการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ	X		มีผู้รับผิดชอบดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้มีความสะอาดอย่างสม่ำเสมอทั้งการจัดหาภาชนะรองรับขยะที่เหมาะสมและเพียงพอ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลรักษามีให้แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง		X	มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว ให้คงสภาพความงามตามธรรมชาติ หรือมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมเช่นเดิม
(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน		X	มีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้าร่วมดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
2. มาตรฐานด้านการบริการการท่องเที่ยว			
1) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการด้านความปลอดภัย			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลด้านความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยว ตลอดจนความพร้อมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว	X		มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยรวมทั้งปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวควรมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลและการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการเตรียมเครื่องมือสื่อสารให้กับเจ้าหน้าที่ เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย	X		มีเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ดูแลแหล่งสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ภายนอกที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดเหตุร้าย ต่อนักท่องเที่ยว และเพื่อให้นักท่องเที่ยวสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวเมื่อมีข้อซักถามหรือเกิดเหตุร้าย
(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีการจัดทำป้ายประกาศเตือนจุดที่อาจเกิดอันตราย	X		มีป้ายเตือนจุดอันตรายให้เห็นชัดเจน โดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่นักท่องเที่ยวเข้าใจได้ เช่น ระวังทางลื่น ระวังรถ ระวังกลุ่มมิจฉาชีพ เป็นต้น
(4) สนับสนุนหรือจัดให้มีการจัดทำรั้วหรืออุปกรณ์ป้องกันอันตราย	X		มีราวรั้วกันตึกจากที่สูง กำแพงป้องกันดินถล่ม รั้วกันสัตว์ร้าย ห่วงชูชีพ เสื้อชูชีพ น้ำยาดับเพลิง เป็นต้น โดยจัดทำให้เหมาะสมตามสภาพของแหล่งท่องเที่ยว
(5) สนับสนุนหรือจัดให้มีการเตรียมอุปกรณ์สัญญาณเตือนภัย	X		มีระบบสัญญาณเตือนภัยติดตั้งในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเตือนนักท่องเที่ยวถึงภัยอันตรายที่กำลังจะเกิด หรืออาจจะเกิดขึ้น เช่น สัญญาณเตือนภัยแผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ สัญญาณเตือนเหตุไฟไหม้ สัญญาณเตือน น้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
2) สนับสนุนหรือจัดให้มี			
บริการภัตตาคารและ			
ร้านอาหาร			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มี ร้านอาหารที่จำหน่ายอาหาร ให้นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	X		มีร้านจำหน่ายอาหารที่สะอาด ปลอดภัยถูกสุขลักษณะให้แก่ นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มี ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่ สะอาดและปลอดภัยจำหน่าย อาหารให้นักท่องเที่ยว หรือ ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		X	มีร้านจำหน่ายอาหารที่สะอาด ปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ซึ่งร้านจำหน่ายอาหารดังกล่าว ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเป็นการ เพิ่มความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว (สำหรับโครงการสุขภาพ อาหารส่งเสริมการท่องเที่ยว สนับสนุนเศรษฐกิจไทย (Clean Food Good Taste) สามารถขอรับ รายละเอียดเพิ่มเติมได้โดยดูจาก ภาคผนวก ง. ข้อมูลหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว)
3) สนับสนุนหรือจัดให้มี			
บริการสินค้าและของที่ระลึก			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มี สินค้าและของที่ระลึกบริการ นักท่องเที่ยว	X		มีสินค้าของที่ระลึกจำหน่ายแก่ นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยว สามารถซื้อหากลับไปเป็นของที่ ระลึกได้และเป็นการสร้างรายได้ ภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีสินค้าและของที่ระลึกที่ผลิตโดยชุมชนหรือ OTOP ของท้องถิ่นบริการนักท่องเที่ยวโดยสินค้าดังกล่าวต้องมีเอกลักษณ์มีคุณภาพและราคายุติธรรม และได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ของกระทรวงอุตสาหกรรม		X	มีสินค้าของที่ระลึกจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว โดยสินค้านั้นเป็นผลิตภัณฑ์จากชุมชนหรือผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้นและสินค้าดังกล่าวต้องมีเอกลักษณ์ คุณภาพ และราคายุติธรรม (สำหรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสามารถขอรับรายละเอียดเพิ่มเติมได้ โดยดูจากภาคผนวก ง.ข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว)
4) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการจัดบริการที่พักที่สะอาดปลอดภัย เช่น โรงแรมโฮมสเตย์ เกสเฮาส์ วัด เป็นต้น	X		มีการจัดบริการที่พักที่สะอาดปลอดภัย เช่น โรงแรม โฮมสเตย์ เกสเฮาส์ วัด เป็นต้น
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการจัดบริการที่พัก เช่น โรงแรมโฮมสเตย์ เกสเฮาส์ เป็นต้นโดยที่พักต้องมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ เช่น มาตรฐานโรงแรมของสมาคมโรงแรมไทยมาตรฐานโฮมสเตย์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น หรือ		X	มีการจัดบริการที่พักที่สะอาดปลอดภัย โดยที่พักดังกล่าวได้รับการรับรองมาตรฐาน เช่น มาตรฐานโรงแรม มาตรฐานโฮมสเตย์ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวหรือกรณีที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเต็ม สามารถให้ข้อมูลที่พักที่ใกล้เคียง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
มีการให้ข้อมูล/ประสานงานที่พึก ที่บริเวณใกล้เคียง			ได้ (สำหรับมาตรฐานโรงแรมและ มาตรฐานโฮมสเตย์ สามารถขอรับ รายละเอียดเพิ่มเติมได้ โดยดูจาก ภาคผนวก ง. ข้อมูลหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว)
5) สนับสนุนหรือจัดให้มี			
บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มี ยุวมัคคุเทศก์หรืออาสาสมัคร นำเที่ยว คอยให้บริการนำ นักท่องเที่ยวที่เข้าชมในท้องถิ่น		X	มีนักเรียน นักศึกษาที่มีความรู้ใน เรื่องของแหล่งท่องเที่ยวในหรือ เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ที่มีความรู้ เกี่ยวกับวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือเจ้าหน้าที่ป่าไม้หรืออุทยาน แห่งชาติ เป็นผู้นำเยี่ยมชม
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มี มัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่ผ่านการ ฝึกอบรม คอยให้บริการนำ นักท่องเที่ยวที่เข้าชมใน ท้องถิ่น		X	มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่ผ่านการ ฝึกอบรมจากการท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทยและขึ้นทะเบียนเป็น มัคคุเทศก์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวใน แหล่งนั้นๆ
6) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการ			
ด้านบันเทิงและนันทนาการ			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มี กิจกรรมบริการเพื่อการ พักผ่อนหย่อนใจหรือ นันทนาการ บันเทิงสนุกสนาน		X	มีการแสดง การละเล่นตาม ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ บริการแก่นักท่องเที่ยว แต่ต้องมี ความเหมาะสมและสอดคล้องกับ แหล่งท่องเที่ยวในนั้นด้วย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
7) สนับสนุนหรือจัดให้มี			
บริการด้านสารสนเทศ			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีเอกสาร แผ่นพับข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว	X		มีระบบการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเช่น เอกสาร แผ่นพับเพื่อบริการนักท่องเที่ยว โดยการจัดทำเน้นการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีบริการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และอินเทอร์เน็ต		X	มีระบบการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ต บริการนักท่องเที่ยว ในกรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการ
8) สนับสนุนหรือจัดให้มี			
บริการด้านการขนส่ง			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีพาหนะโดยสารสาธารณะเข้าถึงแหล่ง		X	มีพาหนะให้บริการนักท่องเที่ยว เช่นรถโดยสาร รถรับจ้าง รถไฟ เรือโดยสาร เป็นต้น
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีพาหนะโดยสารสาธารณะที่มีระบบความปลอดภัย และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเข้าถึงแหล่ง		X	มีพาหนะให้บริการนักท่องเที่ยว โดยมีความปลอดภัยและมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกตามที่จำเป็น เช่น เสื้อชูชีพ อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้พิการ เป็นต้น
(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีบุคลากรประจำพาหนะมีความรู้ ทักษะที่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้ดี		X	มีเจ้าหน้าที่ประจำพาหนะที่มีความรู้ทักษะ สามารถให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้ดี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
3. มาตรฐานด้านการตลาดการท่องเที่ยว			
1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการ			
กำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยวระยะสั้น 1 ปี	X		ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ช่องทางการขาย การสื่อสารการประชาสัมพันธ์ ไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดเป็นแผนระยะสั้น 1 ปี
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยวระยะยาว 3 - 5 ปี		X	ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ช่องทางการขาย การสื่อสารการประชาสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดเป็นแผนระยะยาว 3 - 5 ปี
2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการ			
สร้างเส้นทางหรือกิจกรรม			
ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวภายในพื้นที่โดยเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเข้าด้วยกัน	X		มีการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว โดยการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจภายในพื้นที่เข้าด้วยกัน หรืออาจกำหนดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยใช้จุดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น ๆ		X	มีการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว โดยการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นนอกพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวโดยใช้จุดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวในและนอกพื้นที่ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานและตัวชี้วัด	ระดับของตัวชี้วัด		คำอธิบายตัวชี้วัด
	ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา	
3) สนับสนุนหรือจัดให้มีการ โฆษณาไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว			
(1) สนับสนุนหรือจัดให้มีการ จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบ ต่าง ๆ เพื่อแนะนำสถานที่ ท่องเที่ยวในท้องถิ่น	X		มีการจัดทำระบบการโฆษณา ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไปยัง กลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ นิตยสาร จุลสาร จดหมายตรงเพื่อประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรับรู้ รับทราบ
(2) สนับสนุนหรือจัดให้มีการ เผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวทาง วิทยุกระจายเสียง และ/หรือ วิทยุโทรทัศน์		X	มีการจัดทำระบบการโฆษณา ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไปยัง กลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านสื่อเสียงตาม สาย วิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน รายการโทรทัศน์ เพื่อประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรับรู้ รับทราบ
(3) สนับสนุนหรือจัดให้มีการ จัดทำเว็บไซต์เพื่อแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น		X	มีเว็บไซต์เพื่อแนะนำสถานที่ ท่องเที่ยวในท้องถิ่น ใช้รูปภาพ ประกอบคำอธิบายแหล่งท่องเที่ยว ต่างๆ รวมทั้งข้อมูลที่สำคัญ น่าสนใจ และการติดต่อสื่อสารที่นักท่องเที่ยว สามารถทำได้หากสนใจที่จะเดิน ทางเข้ามาท่องเที่ยว
4) สนับสนุนหรือจัดให้มีการเข้า ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายกับ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน		X	มีการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการ ขายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น งานไทยเที่ยวไทย เป็นต้น

3. วรรณกรรมทั่วไปเกี่ยวกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

เนื่องจากการบริหารงานภาครัฐเป็นการบริหารกิจกรรมสาธารณะเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รัฐได้กำหนดไว้ ซึ่งกิจกรรมสาธารณะของรัฐที่สำคัญก็คือ การให้บริการสาธารณะ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะต้องมีหน้าที่ในการดำเนินงานในกิจกรรมการให้บริการต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประชาชน การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเป็นกระบวนการในการบริหารกิจกรรมสาธารณะที่จะต้องดำเนินการ

3.1 ความหมาย

Thomas R. Dye (อ้างใน ดร.ชินรัตน์ สมสืบ ประมวลสารเศรษฐวิชา นโยบายสาธารณะ หน่วยที่ 5 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2553 หน้า 6) ให้ความหมายการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือความต่อเนื่องของการเมืองโดยวิธีการอื่นๆ การจัดทำนโยบายไม่ได้สิ้นสุดที่การผ่านกฎหมายโดย สภานิติบัญญัติและให้ประธานาธิบดีลงนาม แต่การนำนโยบายไปปฏิบัติจะเปลี่ยนจากที่การทำงานของผู้นำประเทศไปสู่ระบบราชการ ส่วนหน่วยงาน ส่วนต่างๆ ของหน่วยงาน และกรมการสาขา ผู้บริหาร ระบบราชการไม่ได้เป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับคำถามเชิงนโยบาย แต่ระบบราชการจะปฏิบัติภารกิจของตน

จุมพล นิมพานิช (2549: 182) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การบริหารนโยบายที่ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์พฤติกรรมองค์การ ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคล สมรรถนะและความร่วมมือของพนักงานภาครัฐและภาคเอกชน สภาพแวดล้อมของระบบ และปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของนโยบาย

วเรช จันทรศร (2552: 16) ได้นิยามไว้ว่า กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหารทั้งหมด ปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบายที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป “การนำนโยบายไปปฏิบัติ” เป็นเรื่องของการศึกษาว่า “องค์กร บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถนำ และกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหารทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่แค่ไหนเพียงใด” การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการแสวงหาวิธีการ และแนวทางเพื่อปรับปรุง แก้ไข นโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เนื้อหาสาระ ของการศึกษานำนโยบายไปปฏิบัติจึงเน้นการแสวงหาคำอธิบาย เกี่ยวกับปรากฏการณ์ หรือสภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้น ภายในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation processes) เพื่อที่จะศึกษาบทเรียนพัฒนาแนวทางและสร้างกลยุทธ์เพื่อที่จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบังเกิดความสำเร็จ

เสน่ห์ จุ้ยโต (2553: 308-309 หน่วยที่ 6) การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการแปลงนโยบายที่ดีไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิผล (effectiveness) และประสิทธิภาพ (efficiency) การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับว่ามีระบบบริหารที่ดีซึ่งประกอบด้วย กลไกที่ดี (mechanism) มีองค์การที่ดี (organization) มีบุคคลที่ดี (individual) ในปัจจุบันกลไกที่บริหารที่ดี ประกอบด้วย กลไกภาครัฐ กลไกภาคธุรกิจเอกชน กลไกภาคประชาสังคม และกลไกประชาชน องค์การที่ดี ประกอบด้วย องค์การปฏิรูประบบราชการใหม่ องค์การมหาชน องค์การภาครัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ องค์การอิสระตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ องค์การรัฐวิสาหกิจ บุคคลที่ดี ประกอบด้วย ข้าราชการที่ดี นักการเมืองที่ดี และประชาชนที่ดี มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ที่จะต้องผนึกกำลังร่วมในการร่วมแรงร่วมใจเพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

3.2 ปัญหาของท้องถิ่นในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

ปภาวดี มนตรีวัต (2554: 40 หน่วยที่ 4) ปัญหาเด่นชัดที่สุดที่เกิดขึ้นเมื่อท้องถิ่นนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ปัญหาดังกล่าวได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากร ปัญหาด้านการประสานงานและความร่วมมือ และปัญหาด้านความขัดแย้งของผลประโยชน์ ดังนี้

1. ปัญหาด้านทรัพยากร ที่ชัดเจนได้แก่ปัญหาความไม่เพียงพอของทรัพยากร โดยเฉพาะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก ซึ่งปัญหาความไม่เพียงพอนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่มีความพร้อมที่จะรับการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ปัญหาทรัพยากรอื่นได้แก่ปัญหาด้านคน เงิน และวัสดุอุปกรณ์

2. ปัญหาการประสานงานและความร่วมมือ ในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องมีการประสานงานและความร่วมมือทั้งภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง และการประสานงานและความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่น

3. ปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์ หมายถึงปัญหาการฉวยโอกาสจากการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อสร้างประโยชน์แก่ตนเอง เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม เกิดจากการตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารของท้องถิ่นที่ไม่เป็นอิสระ แต่ให้น้ำหนักกับประโยชน์ส่วนตนที่จะได้รับจากการนำนโยบายไปปฏิบัติเหนือประโยชน์สาธารณะ โดยผลประโยชน์ส่วนตัวนั้นหมายรวมไปถึงฐานะคะแนนเสียง พรรคพวก หรือประโยชน์จากการทำโครงการตามนโยบายสาธารณะ ความขัดแย้งนี้ส่งผล เช่น ทำให้เกิดการยกเว้นการปฏิบัติตามนโยบาย อาทิ การจัดเก็บภาษี หรืองดเว้นการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นพวกพ้อง เพราะเกรง

จะเสี่ยฐานเสี่ยง ผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งของความขัดแย้งด้านผลประ โยชน์คือการเบี่ยงเบนใน การปฏิบัตินโยบาย

3.3 แนวทางแก้ไขปัญหาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติของท้องถิ่น

ปภาวดี มนตรีวัต (2554: 44-45 หน่วยที่ 4) ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติของท้องถิ่น โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์การ ซึ่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสร้างความร่วมมือระหว่างองค์การได้ทั้งอย่างเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ ดังนี้

1. การสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการ สามารถดำเนินการในลักษณะสหการ ซึ่งหมายถึง การร่วมมือกันระหว่างท้องถิ่นกับหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ เพื่อจัดทำ บริการสาธารณะด้วย (โกวิทย์ พวงงาม 360) การสร้างความร่วมมือระหว่างองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นรูปแบบของสหการช่วยให้ท้องถิ่นสามารถปฏิบัติภารกิจตามนโยบาย โดยเฉพาะในการ บริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถร่วมกันใช้ ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดความประหยัดและคุ้มค่า เป็นการเสริมสร้างศักยภาพ หรือสมรรถนะใน การนำนโยบายต่างๆ ที่กำหนดสู่การปฏิบัติ ความร่วมมือในลักษณะของสหการนั้น ท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ 2550: 86-89) ที่สำคัญได้แก่

1.1 องค์การความร่วมมือที่แต่ละท้องถิ่นถือกรรมสิทธิ์ร่วมกันในทรัพย์สิน รวมถึงวัสดุภัณฑ์ต่างๆ เป็นรูปแบบความร่วมมือที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันลงทุนเพื่อซื้อ และจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ โดยถือว่าอุปกรณ์เหล่านั้นเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกันขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นแต่ละแห่ง เช่น ในการจัดตั้งองค์การความร่วมมือด้านการบำรุงทาง องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นแต่ละแห่งอาจร่วมกันซื้อรถบดถนน เครื่องตบดิน ฯลฯ โดยให้ถือว่าอุปกรณ์เหล่านั้นเป็น กรรมสิทธิ์ร่วมกันของแต่ละท้องถิ่น โดยเมื่อองค์กรใดต้องการใช้อุปกรณ์เหล่านั้นสามารถยืมไปใช้ได้

1.2 องค์การความร่วมมือในลักษณะของการให้ดำเนินการแทน หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กและไม่มีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินการตามนโยบาย ก็อาจพิจารณาร้องขอให้้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อมมากกว่าดำเนินการแทน โดย มีการจัดสรรงบประมาณเป็นการตอบแทนให้

1.3 องค์การความร่วมมือในลักษณะของการแลกเปลี่ยนและใช้ทรัพยากร ร่วมกัน เกิดขึ้นได้ในกรณีที่มีได้มีการจัดทำข้อตกลงที่จะจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน โดยถือ กรรมสิทธิ์ร่วม แต่เป็นเพียงข้อตกลงที่จะมีการยืมทรัพยากรบางอย่างระหว่างองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นด้วยกันเอง และรวมไปถึงการแลกเปลี่ยนบุคลากรที่ปฏิบัติงานระหว่างองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น

1.4 ความร่วมมือในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ตามหลักการของการซื้อขาย หากมีการซื้อขายกันในคราวละจำนวนมาก ราคาของสินค้าบริการนั้นย่อมต่ำลง ฉะนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำข้อตกลงร่วมกันในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้มีปริมาณสั่งซื้อในปริมาณมาก เพื่อช่วยให้สินค้านั้นๆ มีราคาต่ำลงเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

2. การสร้างความร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรวมตัวกันอย่างไม่เป็นทางการได้ในลักษณะ เช่น อาจรวมตัวกันในลักษณะของสมาคม อาทิ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย หรือการจัดตั้งในลักษณะของชมในจังหวัด เช่น ชมรมองค์การบริหารส่วนตำบลภูเก็ต

โดยหลักการแล้วรัฐควรส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายในลักษณะนี้ ทั้งในระหว่างองค์กรระดับเดียวกันและต่างระดับ เพราะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อการประสานงานกับรัฐบาลหน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. องค์การบริหารส่วนตำบลปวงมะฝ้า

4.1 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

อบต. (องค์การบริหารส่วนตำบล) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 การจัดตั้ง อบต. ตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้สภาพตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

4.2 ความเป็นมา

โกวิท พวงงาม (2552: 254-260) อธิบายว่า พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาพตำบลทั่วประเทศออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 576 ตำบล (2542)
2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาไม่ต่ำกว่าสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา 43)

พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งโครงสร้างที่มาของสมาชิก อบต. อำนาจหน้าที่ของ อบต. เป็นต้น ซึ่งในที่นี้จะนำเสนอให้เห็นทั้งโครงสร้าง อบต. ตามกฎหมายเดิม และในส่วนที่เป็น อบต. ที่ได้รับการแก้ไขใหม่พร้อม ๆ กันไป

พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ แก้ไขชื่อเรียกบุคคลและคำศัพท์กฎหมายที่ให้สอดคล้องกับกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

4.3 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้าง อบต. ใหม่เกิดจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. สภาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยโครงสร้าง อบต. ดังนี้

1. โครงสร้าง อบต. ประกอบด้วย สภา อบต. และคณะผู้บริหาร อบต.
2. สภา อบต. ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน เหมือนเดิม เหมือน โครงสร้าง อบต. แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542
3. คณะผู้บริหาร อบต. ประกอบด้วย นายก อบต. 1 คน และรองนายก อบต. 2 คน

4.4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะไว้ดังนี้
มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุข โภคและการก่อสร้างอื่น ๆ

5. การสาธารณสุขการ
6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. สถาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 โดยบัญญัติหน้าที่ที่ อบต. จะต้องกระทำ ดังนี้

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันโรคและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
7. ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนด (มาตรา 68) ให้ อบต. ที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพออาจจัดทำกิจการในเขต อบต. อีกจำนวน 13 ข้อ ดังนี้

1. ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

สวนสาธารณะ

5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรและกิจกรรมสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

4.5 ข้อมูลทั่วไปของตำบลปางมะผ้า

4.5.1 ประวัติและลักษณะที่ตั้ง

ปางมะผ้า เป็นภาษาไทยใหญ่ “มะผ้า” แปลว่า มะนาว เดิมเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน แยกเป็นกิ่งอำเภอ เมื่อปี พ.ศ. 2532 และยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2540 แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 4 ตำบล 38 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลปางมะผ้า ตำบลสบป่อง ตำบลนาปู่ป้อม และตำบลถ้ำลอด การเดินทางสามารถเดินทางด้วยรถยนต์ โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 ห่างจากอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน 67 กม. สามารถเดินทางไปยังจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอปาย อำเภอแม่แตง แม่ริม และเมืองเชียงใหม่ ระยะ 180 กม. ถนนลาดยาง ตลอดเส้นทาง อำเภอปางมะผ้าได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวว่าเป็นอำเภอที่มีอากาศดีที่สุดในฤดูหนาวของปี และภูมิอากาศที่สบาย ทัศนียภาพที่สวยงาม วิถีชีวิตของชนเผ่าที่มีเอกลักษณ์ทางประเพณีและวัฒนธรรม สามารถผลิตสินค้าจาก ภูมิปัญญา (OTOP) ที่หลากหลาย

องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 เมื่อวันที่ 23 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 อยู่ในเขตการปกครองของตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของที่ว่าการอำเภอปางมะผ้า ระยะห่างจากอำเภอประมาณ 18 กิโลเมตร มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	จดกับ สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพเมียนมาร์
ทิศใต้	จดกับ ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า อำเภอเมือง
ทิศตะวันออก	จดกับ ตำบลถ้ำลอด ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า
ทิศตะวันตก	จดกับ ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า

4.5.2 ลักษณะภูมิประเทศของตำบลปางมะผ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้ามีเนื้อที่ 198 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 123,750 ไร่ เกือบทั้งหมดของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า เป็นภูเขาสูงและป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ มีที่ราบระหว่างภูเขาเพียงเล็กน้อย ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ภูเขาส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูน จึงมีถ้ำที่สวยงามมากมาย องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 11 หมู่บ้านและ 3 หมู่บ้านบริวาร ได้แก่

- หมู่ที่ 1 บ้านแม่ละนา
- หมู่ที่ 2 บ้านปางคาม หมู่บ้านบริวารบ้านน้ำจาง
- หมู่ที่ 3 บ้านไม้สูง หมู่บ้านบริวารบ้านปางคามน้อย
- หมู่ที่ 4 บ้านจำโบ
- หมู่ที่ 5 บ้านยาป่าแหน หมู่บ้านบริวารบ้านผาเจริญ
- หมู่ที่ 6 บ้านผาแดง
- หมู่ที่ 7 บ้านไม้ลั่น
- หมู่ที่ 8 บ้านห้วยเสี้ยะ
- หมู่ที่ 9 บ้านลูกข้าวหลาม
- หมู่ที่ 10 บ้านผาเผือก
- หมู่ที่ 11 บ้านบ่อไคร้

4.5.3 โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง มีถนนติดต่อกับอำเภอจำนวน 2 เส้นทาง

- เส้นทางที่ 1 เป็นเส้นทางหลักที่ประชาชนนิยมใช้เดินทางค้าขาย คือ ทางหลวงแผ่นดินจากบ้านปางคาม – บ้านแม่ละนา – อำเภอปางมะผ้า รวมระยะทาง 40 กิโลเมตร
- เส้นทางที่ 2 จากหมู่บ้านแม่ละนา – ตำบลถ้ำลอด – อำเภอปางมะผ้า ระยะทาง 18 กิโลเมตร เป็นลูกรัง 8 กิโลเมตร ทางคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ 9 กิโลเมตร ทางลาดยาง 1 กิโลเมตร

การไฟฟ้า ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แล้ว จำนวน 9 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแม่ละนา บ้านปางคาม บ้านไม้สูง บ้านปางคามน้อย บ้านจำโบ บ้านยาป่าแหน บ้านผาเจริญ บ้านไม้ลั่น บ้านห้วยเสี้ยะ บ้านลูกข้าวหลาม บ้านผาเผือก และ บ้านบ่อไคร้ อีก 2 หมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ บ้านน้ำจางและบ้านผาแดง อาศัยใช้พลังงานแสงอาทิตย์

การประปา มีประปาหมู่บ้าน/ภูเขา จำนวน 14 แห่ง นอกจากนี้ มีฝายน้ำล้นคอนกรีต จำนวน 3 แห่ง และบ่อน้ำตื้น จำนวน 60 บ่อ

การสื่อสารและโทรคมนาคม มีไปรษณีย์อนุญาตเอกชน จำนวน 1 แห่ง และผู้
 สาธารณะ จำนวน 11 แห่ง

การใช้ที่ดิน ที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ดินเขตป่าสงวน ประชาชนใช้ที่ดินในการทำ
 เกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์

4.5.4 ข้อมูลประชากร (ณ วันที่ 19 กันยายน 2553)

ตำบลปางมะผ้า มีประชากรทั้งสิ้น 4,030 คน แยกเป็นชาย 2,082 คน หญิง
 1,946 คน ที่มา : แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

4.5.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรม อาชีพหลัก ได้แก่ ทำไร่ ทำนา และเลี้ยงสัตว์ เช่น สุนัข และ โคพันธุ์พื้นเมือง อาชีพรอง
 ได้แก่ รับจ้างทั่วไป เก็บของป่า

ธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ได้แก่

- บั๊มน้ำมันชนิดหลอดแก้ว	จำนวน 4 แห่ง
- โรงสีข้าวขนาดเล็ก (8 – 15 แรงม้า)	จำนวน 28 แห่ง
- ร้านค้าของชำ	จำนวน 30 แห่ง
- โรงกลั่นสุรา	จำนวน 1 แห่ง

4.5.6 สภาพทางสังคม

ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

- ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ รองมานับถือผี
 - งานประเพณีที่สำคัญได้แก่ ประเพณีต่างขอมต่อ (ถวายข้าวหมูป่ายาส)
- ประเพณีปอยส่างลอง (งานบวชบรรพชาสามเณร) ประเพณีกินวอ (ทำบุญปีใหม่ชาวมูเซอ)
 ประเพณีฉลองปีใหม่ (เขาะจาเว) กินข้าวใหม่ (จาฮีจาเว)

การศึกษา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีสถานศึกษาดังนี้

- โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านแม่ละ
 นา โรงเรียนบ้านปางคาม
- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านแม่ละนา
 บ้านผาแดง บ้านยาป่าแหน บ้านห้วยเฮี้ยะ บ้างปางคาม และโรงเรียนบ้านจำโบ
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางคาม
 บ้านผาเผือก บ้านลูกข้าวหลาม บ้านบ่อไคร้ บ้านไม้ลัน

- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) จำนวน 5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนบ้านลูกข้าวหลาม บ้านบ่อไคร้ บ้างปางคามน้อย บ้านผาเหือก บ้านน้ำจาง

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ บ้านแม่ละนา
บ้านจำโบ้ บ้านลูกข้าวหลาม บ้านบ่อไคร้

สถานบันและองค์การทางศาสนา วัดจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วัดแม่ละนา
วัดไม้สูง วัดไม้ลั่น วัดปางคาม

สาธารณสุข สถานีอนามัยประจำตำบล จำนวน 1 แห่ง (ที่บ้านแม่ละนา) ศูนย์
สาธารณสุขมูลฐาน (ศสมช.) จำนวน 11 แห่ง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการจัดตั้งศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัย
พลเรือนตำบลปางมะผ้า จำนวน 1 แห่ง ป้อมตำรวจสามแยกเข้าสู่ตำบล (ปากทางบ้านแม่ละนา)
จำนวน 1 แห่ง จุดตรวจทหาร จำนวน 3 แห่ง

4.6 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะ
ผ้าเป็นองค์กรขนาดกลาง ที่ตั้งสำนักงานครั้งอยู่ที่ เลขที่ 118 หมู่ที่ 1 ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

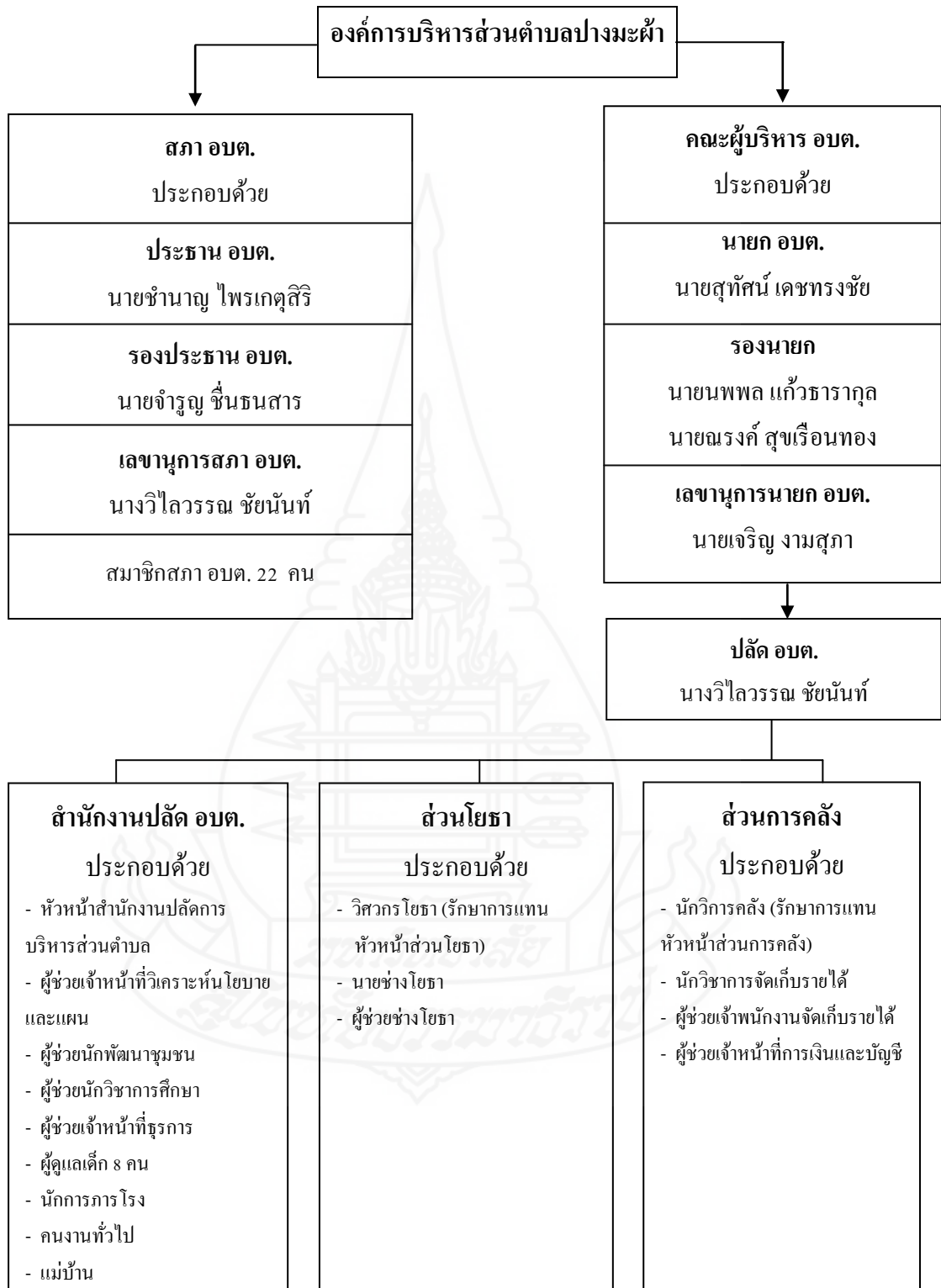
4.6.1 โครงสร้างปัจจุบัน

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ประกอบด้วย สมาชิกองค์การ
บริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวนหมู่บ้านละ 2
คน รวมเป็น 22 คน โดยผู้บริหารท้องถิ่น คือ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ที่มาจากการ
เลือกตั้ง จำนวน 1 คน รองนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 2 คน และเลขานุการนายกองกิจการ
บริหารตำบล 1 คน แบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วนราชการ คือ

1. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ส่วนการคลัง
3. ส่วนโยธา

มีการจัดกรอบอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้าง แบ่งเป็นพนักงาน
ส่วนตำบลตำ จำนวน 6 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 8 คน และพนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 9
คน รวมทั้งสิ้น 23 คน

แผนภาพโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

ที่มา: โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2554

4.6.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. วิสัยทัศน์

“บริการปวงประชา ยกระดับการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิต จัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น”

2. พันธกิจ

1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ครอบคลุม สะดวก ปลอดภัย
2. เสริมสร้างเศรษฐกิจในชุมชนให้มีคุณภาพ พออยู่ พอกิน
3. พัฒนาสังคม การศึกษา กีฬา สาธารณสุข และชุมชนให้มีคุณภาพ
4. เสริมสร้างชุมชนแห่งวิถีวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญา
5. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
6. พัฒนาให้เป็นชุมชนแห่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและอนุรักษ์ที่ยั่งยืน

ยั่งยืน

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค
2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม หัตถกรรมและสินค้า OTOP
3. การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการพัฒนาสังคม และสังคมที่มีคุณภาพ
4. การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

4.7 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

4.7.1 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมของอำเภอปางมะผ้า

คำขวัญประจำอำเภอปางมะผ้า “ถิ่นผีแมน แดนร้อยถ้ำ งามล้ำขุนเขา รวมเผ่าชาวคอย”

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมของอำเภอปางมะผ้าโดยแยกตามคำขวัญมีดังนี้
ถิ่นผีแมน

ถิ่นผีแมน คือ มีโลงไม้ หรือ โลงผีแมน ที่ชาวบ้านรู้จัก เป็นโบราณวัตถุที่ทำมาจากไม้ซุงทั้งต้นผ่าครึ่งตามยาวแล้วขุดเอาไม้ออก แยกเป็นส่วนฝา และตัวโลงนำไปวางพาดบนเสาไม้มีคานรับ อำเภอปางมะผ้าพบโลงศพผีแมน ประมาณ 30 แห่ง ได้แก่ บ้านถ้ำลอด, บ้านนาหลวง, บ้านแม่ละนา, บ้านปางคาม, บ้านจำโป้, บ้านยาป่าแหน, บ้านโห่งสาแล, บ้านสบป่อง, บ้านบ่อไคร้, บ้านไร่, บ้านหนองผาจ้ำ, และบ้านกีดสามสิบ

แดนร้อยถ้ำ

แดนร้อยถ้ำ ถ้ำในอำเภอปางมะผ้า มีมากกว่า 100 แห่ง มีความสวยงามและเป็นแหล่งโบราณคดีที่น่าสนใจ มีถ้ำที่ยาวที่สุดถึง 20 กิโลเมตร ในบริเวณถ้ำพบปลาไม่มีตา โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้าเยี่ยมชมได้สะดวก ได้แก่ ถ้ำลอด (จากอำเภอ 9 กม.), ถ้ำเมืองแพม (จากอำเภอ 15 กม.), ถ้ำผามอน (จากอำเภอ 2 กม.), ถ้ำแม่ละนา (จากอำเภอ 18 กม.), ถ้ำแก้ว (จากอำเภอ 18 กม.), ถ้ำผาเผือก (จากอำเภอ 20 กม.), ถ้ำปางคาม (จากอำเภอ 30 กม.), ถ้ำศรีโสภณ (จากอำเภอ 37 กม.), ถ้ำเมืองกลางจันทร์ (จากอำเภอ 1 กม.), ถ้ำผีแมน (จากอำเภอ 6 กม.) และน้ำบ่อผี (จากอำเภอ 18 กม.)

งามล้ำขุนเขา

ทัศนียภาพที่สวยงามมีภูเขาสลับซับซ้อน ชมทะเลหมอกบนขุนเขา อากาศที่บริสุทธิ์ สดชื่น โดยสามารถสัมผัสในอำเภอปางมะผ้า ได้ที่ จุดชมวิวกว๊ามบ้านน้ำริน จุดชมวิวน้ำไหลหลาก และจุดชมวิวน้ำร้อน อีกทั้งมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เดินป่า ชี่ช้าง ล่องแพ พักบ้าน Home Stay เพื่อศึกษาวิถีชีวิตชนเผ่าได้ที่บ้านแม่ละนา (ไทยใหญ่), บ้านผามอน (มูเซอ), บ้านเมืองแพม (กระเหรี่ยง), บ้านห้วยน้ำโป่ง (ไทยใหญ่) และบ้านกีดสามสิบ (ลีซอ)

รวมเผ่าชาวคอย

ชนเผ่าที่หลากหลายถึง 9 ชนเผ่า ประกอบด้วย มูเซอดำ, มูเซอแดง, ลีซอ, ไทยใหญ่, กระเหรี่ยง, ลีวะ, ปะโอ, และม้ง พื้นเมืองจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิถีชีวิต, ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

4.7.2 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอปางมะผ้า

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอปางมะผ้า ได้แก่ จุดชมวิวยะเลหมอกบ้านลูกข้าวหลาม ถ้ำแม่ละนา โสมสเคย์บ้านแม่ละนา (กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านแม่ละนา) ถ้ำผาเผือก โสมสเคย์บ้านผาเผือก (กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านผาเผือก) และถ้ำน้ำบ่อผี

4.8 โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีดังนี้

1. ประเพณีปอยส่างลอง ฯ
2. โครงการถวายเป็นบุญชาติ
3. โครงการสืบสานวัฒนธรรมชนเผ่า (ประเพณีกินวอ)
4. โครงการสืบสานวัฒนธรรมชนเผ่า (ประเพณีกินข้าวใหม่)
5. โครงการจัดงาน “ท่องเที่ยวแดนชนเผ่า ชมทิวเขาเที่ยวถ้ำ ตำบลปางมะผ้า” ณ จุดชมวิวยาน้ำลูกข้าวหลาม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการรวบรวมวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงพบว่า ผลงานวิจัยที่ผ่านมายังมีน้อยเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นล่าสุด อย่างไรก็ตามเมื่อได้ศึกษาทบทวนผลงานการวิจัยเหล่านี้ ผู้วิจัยเห็นว่าข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน ในที่นี้ขอนำเสนอผลการวิจัยที่ใกล้เคียงนำมาเสนอ พอสังเขป ดังนี้

จรงค์ อินทยนต์ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโป่งร้อน ตำบลบ้านใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวในด้านการเสนอความคิดเห็น การวางแผน และการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การแบ่งปันผลประโยชน์เกิดจากการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวในด้านการเสนอความคิดเห็นการวางแผน และการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การแบ่งปันผลประโยชน์เกิดจากการดำเนินงาน และการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เพศ อายุ และระดับการศึกษามีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวแต่อาชีพ ไม่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว แนวทาง

ที่เหมาะสมในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของประชาชน คือการกำหนดมาตรฐานและการชี้วัดการประเมินในระดับบุคคล ชุมชน และสภาพแวดล้อมทั้งเพื่อความเป็นระบบหรือมาตรฐานในการบริหารจัดการ การแบ่งบทบาทหน้าที่ การจัดสรรผลตอบแทนที่เหมาะสม และโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่ออยู่อย่างยั่งยืนชั่วลูกหลาน

จิรานุช โสภาก และคณะ (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชรและอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร ถือเป็นแหล่งโบราณสถานที่มีความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นแหล่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมระดับโลก ซึ่งภาพรวมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลก หน่วยงานภาครัฐยังคงมีบทบาทมากกว่าชุมชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร มีความแตกต่างกันในด้านพื้นที่ตั้ง ทำให้พบปัญหาในการจัดการพื้นที่ที่แตกต่างกัน เนื่องจากอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในเขตเมือง ซึ่งมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาการรุกล้ำพื้นที่มรดกโลก ส่วนอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร มีพื้นที่ตั้งแยกไปจากชุมชน แต่ก็ยังคงประสบปัญหาด้านพื้นที่ทับซ้อนกับที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย ควรมีมาตรการในการอนุรักษ์พื้นที่ แผนการอนุรักษ์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตควบคู่กันไป ทางด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกผ่านสื่ออย่างต่อเนื่อง ควรมีการสำรวจและปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องสุขา สถานที่จอดรถ ป้ายบอกทาง หรือป้ายสื่อความหมายที่เหมาะสม ที่รองรับขยะและสิ่งปฏิกูล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และทางด้านการบริหารจัดการ พัฒนาทรัพยากรบุคคล อบรมให้ผู้ประกอบการมีจิตบริการและความสามารถด้านภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวได้

จุฑามาศ จิเจริญ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทคาดหวังในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลแสดงบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละบทบาท ได้แก่ บทบาท

ในการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว บทบาทในการให้บริการนักท่องเที่ยว บทบาทในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว บทบาทในการให้บริการนักท่องเที่ยว และบทบาทในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว บทบาทในการให้บริการนักท่องเที่ยว บทบาทในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบล แสดงบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติการกิจด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติการกิจด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำกว่าความคาดหวังของประชาชน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยองค์กร ได้แก่ รายได้ต่อปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลาในการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล การมีกับไม่มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ การมีกับไม่มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549) ที่แตกต่างกัน มีส่วนทำให้การแสดงผลบทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน พบว่ามีปัญหาสำคัญที่สุดคือปัญหาการขาดการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือปัญหาเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

จุมพล หนีมพานิช และ บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่

1.1 ในเรื่องการวางแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนของอบต. ส่วนใหญ่มีการดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ มีการสำรวจข้อมูลด้านต่างๆ ประกอบการจัดการทำแผน (ร้อยละ 58.3) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน (ร้อยละ 57.3) มีการกำหนดนโยบาย/แผนงาน/รวมทั้งกลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน (ร้อยละ 53.0) และมีการจัดทำแผน/โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนที่ครอบคลุมการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ (ร้อยละ 51.9)

1.2 ทักษะการบริหารจัดการและความพร้อมของอบต. มีความพร้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X}) = 1.66) ได้แก่ อบต. มีทักษะในการกำหนดระบบงาน กระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการตลาด และมีความพร้อมปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

1.3 การสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์กรชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่ามีความจำเป็น (ร้อยละ 74.3) เพราะมีประโยชน์ด้านการประสานความร่วมมือ (ร้อยละ 69.8) การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง (ร้อยละ 68.3) และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดี ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน (ร้อยละ 65.2)

2. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนของอบต. ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ยังขาดมาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ขาดการประสานความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ในการปกป้องดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวมีผลทำให้แหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย ขาดการฟื้นฟูบำรุงรักษา

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพของอบต. ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

3.1 อบต. ควรส่งเสริมด้านของที่ระลึกของพื้นเมือง ได้แก่ การส่งเสริมศิลปหัตถกรรม พื้นบ้าน สิ่งทอ ของฝากต่างๆ ด้านแหล่งหรือทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และด้านรูปแบบการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และชุมชน

3.2 อบต. ควรเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนและควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนให้แก่บุคลากรของอบต.

ณัฐวิ จัดแจ้ง (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์กรบริหารส่วนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนเห็นด้วยต่อบทบาท อบต. ในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น เพราะการท่องเที่ยวส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น แต่ยังไม่แน่ใจในการแสดงบทบาทที่ผ่านมาของอบต.
2. อบต. ยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นเท่าที่ควรซึ่งประชาชนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี หากได้รับการร้องขอจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. อบต. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และขาดบุคลากรที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจังเพื่อชุมชน

ดวงรัตน์ ชวงศ์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ เกาะคอเขา จังหวัดพังงา ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการในการท่องเที่ยวในชุมชนเกาะคอเขา มีความต้องการที่น่าให้ความสนใจ คือ ต้องการความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ความต้องการในการบริการ ความสะดวกสบาย ความต้องการในการบริการ ทั้งในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว และความต้องการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของเกาะคอเขา จังหวัดพังงา มีด้วยกัน 6 แนวทาง คือ 1) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ภาครัฐและเอกชนด้านการท่องเที่ยว 2) แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวเกาะคอเขา 3) แนวทางการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 4) แนวทางการส่งเสริมเพิ่มความสามารถในการบริการการท่องเที่ยวในชุมชน 5) แนวทางการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว และ 6) แนวทางการส่งเสริมการสร้างเศรษฐกิจชุมชน

นพรัตน์ อาจเอี่ยม (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวมมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พจนา ชัชวาล (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งหมด 9 แห่ง กระจายอยู่ในทุกตำบลของอำเภอคำม่วง มีสภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอยู่ 3 ด้าน คือ 1) ด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี จำนวน 3 แห่ง คือ สิมโบราณ ตำบลเนินยาง พระบรมธาตุเจดีย์จุติลีลมหาเถรานุสรณ์ ตำบลโพน หม้อไหโบราณ ตำบลนาทัน 2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 3 แห่ง คือ ภูพันหยอด ตำบลทุ่งคลอง อ่างเก็บน้ำห้วยสมอทาบ ตำบลดินจี่ แหล่งไม้กลายเป็นหิน ตำบลนาบอน และด้านวิถีชุมชน จำนวน 3 แห่ง คือ สวนสิริบุตร ตำบลโพน ศูนย์วัฒนธรรมผู้ไทยผ้าไหมแพรวบ้านโพน ตำบลโพน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฟื้นฟูเศรษฐกิจตำบลนาบอน การจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม พบว่า มีการดำเนินการใน 2 กลุ่ม คือ การจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยกลุ่มราชการ และการจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

โดยชุมชนกลุ่มราชการกำหนดนโยบายและแผนงานการท่องเที่ยว ให้การสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์บอกเส้นทางท่องเที่ยว จัดนิทรรศการแสดงผลงานผลิตภัณฑ์ของชุมชน และให้ความรู้ในการวางแผน การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาความพร้อมของพื้นที่ การทำนุบำรุงรักษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ส่วนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนพบว่าได้มีขั้นตอนในการจัดการการท่องเที่ยวไว้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมการ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น แนะนำแหล่งท่องเที่ยว อาสาสมัครนำเที่ยว ขั้นตอนการดำเนินการ มีการทำความสะอาด จัด ปรับ ตกแต่ง บำรุง รักษาแหล่งท่องเที่ยว และขั้นสรุปผลการดำเนินงาน มีการประชุมร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน เพื่อวางแผนงานดำเนินงานทุกเดือน โดยสรุป สภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอคำม่วง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีเส้นทางหลักถึง 4 เส้นทางติดต่อใน 3 จังหวัด คือ กาฬสินธุ์ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดสกลนคร และมีเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวสะดวก เป็นถนนลาดยางส่วนใหญ่ และติดเชื่อมโยงกันเป็นรูปวงแหวนสู่แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 9 แหล่ง และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว แต่ยังมีขาดรูปแบบการบริหารจัดการ โดยภาครัฐและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

รุ่งกาญจน์ แสงกาญจน์ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ตัดสินใจมาท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยว ณ วัดไชโยวรวิหาร จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาปัจจัยที่ตัดสินใจของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวจะเข้ามาท่องเที่ยวภายในวัดเนื่องจากต้องการมาสักการะรูปหล่อสมเด็จพระพุฒาจารย์โตและเดินทางมาเพื่อต้องการไหว้พระ นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัวโดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวจะเสียค่าใช้จ่ายไปกับค่าพาหนะซึ่งระยะทางในการท่องเที่ยวไม่มีผลต่อการท่องเที่ยวเพราะต้องการไหว้พระและเดินทางสะดวก สำหรับการเข้ามาท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะรับทราบข้อมูลจากญาติ/เพื่อนแนะนำส่วนกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาท่องเที่ยว คือ งานแข่งเรือยาวและการบริการที่สนใจเข้ามาท่องเที่ยว คือ มีความสะดวกสบายและง่ายในการเดินทาง การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีผลแหล่งท่องเที่ยว ณ วัดไชโยวรวิหาร จังหวัดอ่างทอง พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวกมีระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก และระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการร้านอาหาร ด้านบุคลากรให้บริการมีระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลาง การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

วิรัตน์ จุฬามบก (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยบุคคลด้าน เพศ อายุ และการศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว แต่ในส่วนของสถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยด้านการท่องเที่ยวพบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ และแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว แต่ในเรื่องของประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการที่ศูนย์และพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์

ศิริพงษ์ พงษ์ลือ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยพื้นฐานกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษา: พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต ผลการทดสอบสมมุติฐาน ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงด้านเดียว คือ จุดสนใจในการท่องเที่ยว ส่วนอื่นๆ คือ วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเข้าชม การค้นหาและการเข้าร่วมกิจกรรม บุคคลที่ร่วมเดินทาง และแนวโน้มในการเดินทางมาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว การค้นหาและการเข้าร่วมกิจกรรม และบุคคลที่ร่วมเดินทาง ส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้าน วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว จุดสนใจในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเข้าชม และแนวโน้มในการเดินทางมาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันทุกด้าน
4. นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้าน ช่วงเวลาในการเข้าชมและบุคคลที่ร่วมเดินทาง ส่วนในด้านวัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว จุดสนใจในการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว การค้นหาและการเข้าร่วมกิจกรรม และแนวโน้มในการเดินทางมาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

5. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงด้านเดียว คือ จุดสนใจในการท่องเที่ยว ส่วนอื่นๆ คือ วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเข้าชม การค้นหาและการเข้าร่วมกิจกรรม บุคคลที่ร่วมเดินทาง และแนวโน้มในการเดินทางมาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

6. ปัจจัยภายในโดยรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในพระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต ในด้านค่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยว และในด้านแนวโน้มในการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีกในอนาคต

7. ปัจจัยภายนอกโดยรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในพระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต ในด้านค่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยว และในด้านแนวโน้มในการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีกในอนาคต

อรุณี ธรรมคุณ (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน คือ การจัดสถานที่ของเกาะเกร็ด การอำนวยความสะดวกในการจราจร การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด การให้บริการด้านความปลอดภัยและการให้บริการร้านค้าแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวมีดังนี้ นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิงและเพศชายมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอำนวยความสะดวกในการจราจร นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างก็มีมีความพึงพอใจในการจัดการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการอำนวยความสะดวกในการจราจรด้านการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเกาะเกร็ด ด้านความปลอดภัยและด้านการให้บริการร้านค้าแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์การท่องเที่ยวต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดการสถานที่ของเกาะเกร็ด ด้านการอำนวยความสะดวกในการจราจร และด้านความปลอดภัย นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน” มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการศึกษา

รูปแบบการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 122,626 คน (จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2551 – 2553 ที่มา: สถานศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนของประชากร ซึ่งมาจากรายการสำรวจของทาโร ยามาเนะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 400 คน

3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือ ใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าในวารสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามให้ประชากรที่ศึกษาตอบคำถามที่ตั้งขึ้นซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนลักษณะคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลักษณะคำถามปลายเปิด

ผู้ศึกษาได้เลือกสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราประเมินค่า (rating scale) กำหนด 4 ระดับ ตามแบบของ Guttman ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ	4
มาก	กำหนดค่าเท่ากับ	3
น้อย	กำหนดค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ	1

เกณฑ์ในการกำหนดค่าความสำคัญของแบบสอบถาม มาจากการแปรผลข้อมูลจากค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยตามชั้นของค่าเฉลี่ยที่กำหนด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{4-1}{4} = \frac{3}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.26 – 4.00	หมายถึง	มีค่าระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51 – 3.25	หมายถึง	มีค่าระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.76 – 2.50	หมายถึง	มีค่าระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.75	หมายถึง	มีค่าระดับน้อยที่สุด

4. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรายละเอียดและแก้ไขแบบสอบถาม พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงความครอบคลุมของเนื้อหาก่อนที่จะนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายชนากร สุนเทียน

คุณวุฒิ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ดร.จิตติ จิตติจำเริญพร

คุณวุฒิ Ph.D. (Business Administration), Institute of International Studies (IIS), Ramkhamhaeng University.

ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดี วิทยาลัยนานาชาติ

3. ดร. รักษ์ พรหมपालิต

คุณวุฒิ Ph.D. (Educational Policy and Management), University of Oregon, USA.

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทขบริการ, ผู้อำนวยการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ

4.2 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Content Validity Congruence Index: IOC) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือนิยาม (Content Validity Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.79

4.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา แล้วข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการคำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธี “Cronbach’s Alpha Coefficient” ซึ่งค่าที่ได้จะต้องมากกว่าระดับ 0.7 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และได้แก้ไขคำถามในส่วนที่ยังมีความบกพร่องอยู่แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดไว้

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือแนะนำตัวรับรองความเป็นนักศึกษาไปถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. นำแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด โดยผู้วิจัยจะทำการแจกและจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 400 ชุด (คิดเป็น 100%)
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษานัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)
2. ระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นใช้ค่า t-test และ F-test
4. ข้อมูลปลายเปิดจากเครื่องมือทุกฉบับ ซึ่งเป็นการตอบคำถามหรือเติมคำสั้น ๆ ข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ นำมาตรวจสอบแล้วสรุปเป็นความเรียงแล้วจัดลำดับความสำคัญตามความถี่

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่า t-test
4. ค่า One-Way ANOVA
5. ค่าความถี่ (Frequency)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางและคำอธิบาย แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวม 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ
4. ด้านความปลอดภัย
5. ด้านการอำนวยความสะดวก

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มาท่องเที่ยวในตำบลปางมะผ้าที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ชาย	226	56.5
- หญิง	174	43.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน มีสถานภาพส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 20 ปี	31	7.7
- 20 – 30 ปี	172	43.0
- 31 - 40 ปี	145	36.3
- 41 - 50 ปี	38	9.5
- 51 ปีขึ้นไป	14	3.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	114	28.5
- ปริญญาตรี	228	57.0
- สูงกว่าปริญญาตรี	58	14.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	111	27.8
- ค้าขาย	49	12.2
- พนักงานบริษัทเอกชน	155	38.8
- รับจ้าง	20	5.0
- เกษตรกร	30	7.5
- อื่น ๆ	35	8.7
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การประกอบอาชีพเป็นอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	82	20.5
- 10,000 – 20,000 บาท	140	35.0
- 20,001 – 30,000 บาท	123	30.7
- 30,001 – 40,000 บาท	37	9.3
- 40,001 บาท ขึ้นไป	18	4.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือนที่ 20,001-30,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 1 ครั้ง	227	56.8
- 2 ครั้ง	86	21.5
- 3 ครั้ง	52	13.0
- 4 ครั้ง	11	2.7
- 5 ครั้งขึ้นไป	24	6.0
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ของ อบต. ปางมะผ้า ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวจำนวน 1 ครั้ง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาคือ มาท่องเที่ยวจำนวน 2 ครั้ง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า
อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	2.58	0.64	มาก
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	2.50	0.68	น้อย
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	2.72	0.60	มาก
4. ด้านความปลอดภัย	2.82	0.60	มาก
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	2.85	0.60	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.69	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69

เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.85 การดำเนินงานด้านความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และการดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ในการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

ด้านการประชาสัมพันธ์	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. มีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	2.42	0.67	น้อย
2. มีบริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว	2.62	0.74	มาก
3. มีศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว	2.54	0.82	มาก
4. มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้อย่างชัดเจน	2.72	0.81	มาก
5. มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ	2.60	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.58	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.58

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ในการดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว

ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน	1.73	0.87	น้อยที่สุด
2. เส้นทางในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวมีความสะดวก รวดเร็ว	1.75	0.88	น้อยที่สุด
3. มีรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสะดวก รวดเร็ว	1.69	0.79	น้อยที่สุด
4. สภาพถนน/การเดินทางที่สะดวกสบาย	1.70	0.82	น้อยที่สุด
5. มีการจัดทำแผนที่การเดินทางให้นักท่องเที่ยวระหว่างเดินทางเยี่ยมชมสถานที่	1.77	0.84	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.50	0.68	น้อย

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการจัดทำแผนที่การเดินทางให้นักท่องเที่ยวระหว่างเดินทางเยี่ยมชมสถานที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ในการดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ

ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานสามารถให้ข้อมูลต่างๆ ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	2.83	0.74	มาก
2. บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นมิตร มีความเป็นกันเอง	2.93	0.73	มาก
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความรวดเร็ว ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ	2.87	0.79	มาก
4. มีผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ	2.12	0.98	น้อย
5. มีการจัดบุคลากรที่ปฏิบัติงานสำหรับการดูแลให้คำแนะนำบริการนักท่องเที่ยว	2.66	0.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.72	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความสุภาพเป็นมิตร มีความเป็นกันเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าความคิดเห็นในข้อ 4 มีผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะกระจาย

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ใน การดำเนินงานด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. เส้นทางรถเดินรถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย	2.86	0.71	มาก
2. มีการจัดระบบการดูแลความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สิน	2.76	0.71	มาก
3. มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	2.82	0.79	มาก
4. มีป้ายแจ้งเตือน บริเวณที่อาจเป็นอันตรายสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้	2.92	0.78	มาก
5. มีราวรั้วกันตกจากที่สูง กำแพง ป้องกันดินถล่ม รั้ว กันสัตว์ร้ายห้วงชุมชน เสื่อชุมชน น้ำยาดับเพลิง เป็นต้น โดยจัดหาให้เหมาะสมตามสภาพของสถานที่ท่องเที่ยว	2.76	0.87	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.82	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีป้ายแจ้งเตือน บริเวณที่อาจเป็นอันตรายสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการจัดระบบการดูแลความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สิน และ มีราวรั้วกันตกจากที่สูง กำแพง ป้องกันดินถล่ม รั้ว กันสัตว์ร้ายห้วงชุมชน เสื่อชุมชน น้ำยาดับเพลิง เป็นต้น โดยจัดหาให้เหมาะสมตามสภาพของสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ในการดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก

ด้านการอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้บริการ	2.97	0.70	มาก
2. ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม สะอาด	2.87	0.78	มาก
3. มีห้องน้ำ – ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน	2.77	0.88	มาก
4. มีห้องน้ำ – ห้องสุขา ที่สะอาด	2.65	0.81	มาก
5. มีโทรศัพท์สาธารณะเพียงพอ และใช้งานได้	2.51	0.90	มาก
6. มีร้านจำหน่ายของที่ระลึกจำนวนเพียงพอเหมาะสม	3.04	0.82	มาก
7. สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด	3.00	0.79	มาก
8. มีการจัดสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอและเหมาะสมสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	3.05	0.78	มาก
9. ช่วงเวลาในการเปิดและปิดให้เข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสม	2.97	0.74	มาก
10. มีการเก็บอัตราค่าเข้าชมมีความเหมาะสม	2.72	0.77	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.85	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการจัดสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอและเหมาะสมสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีโทรศัพท์สาธารณะเพียงพอ และใช้งานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	2.57	0.62	2.60	0.66	-0.50	0.23
2. ด้านการการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	2.50	0.68	2.51	0.68	-0.05	0.79
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	2.74	0.57	2.70	0.63	0.69	0.13
4. ด้านความปลอดภัย	2.83	0.57	2.80	0.63	0.50	0.31
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	2.87	0.57	2.83	0.65	0.65	0.32

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริม
การท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามอายุ

การดำเนินงาน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	Between Groups	3.158	4	.789	1.925	.105
	Within Groups	161.964	395	.410		
	Total	165.122	399			
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	Between Groups	1.433	4	.358	.760	.552
	Within Groups	186.073	395	.471		
	Total	187.506	399			
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	Between Groups	3.486	4	.872	2.452	.046*
	Within Groups	140.424	395	.356		
	Total	143.910	399			
4. ด้านความปลอดภัย	Between Groups	3.049	4	.762	2.122	.077
	Within Groups	141.851	395	.359		
	Total	144.900	399			
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	Between Groups	.113	4	.028	.076	.989
	Within Groups	146.921	395	.372		
	Total	147.034	399			

* sig. < 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

การดำเนินงาน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	Between Groups	1.085	2	.543	1.313	.270
	Within Groups	164.036	397	.413		
	Total	165.122	399			
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	Between Groups	2.484	2	1.242	2.665	.071
	Within Groups	185.021	397	.466		
	Total	187.506	399			
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	Between Groups	3.745	2	1.872	5.303	.005*
	Within Groups	140.165	397	.349		
	Total	143.910	399			
4. ด้านความปลอดภัย	Between Groups	2.615	2	1.307	3.648	.027*
	Within Groups	142.285	397	.358		
	Total	144.900	399			
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	Between Groups	8.130	2	4.065	11.61	.000*
	Within Groups	138.904	397	.350	8	
	Total	147.034	399			

* sig. < 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามอาชีพ

การดำเนินงาน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	Between Groups	2.241	5	.488	1.084	.369
	Within Groups	162.881	394	.413		
	Total	165.122	399			
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	Between Groups	1.907	5	.381	.810	.543
	Within Groups	185.599	394	.471		
	Total	187.506	399			
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	Between Groups	6.521	5	1.304	3.740	.003*
	Within Groups	137.389	394	.349		
	Total	143.910	399			
4. ด้านความปลอดภัย	Between Groups	6.587	5	1.317	3.753	.002*
	Within Groups	138.312	394	.351		
	Total	144.900	399			
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	Between Groups	5.192	5	1.038	2.885	.014*
	Within Groups	141.842	394	.360		
	Total	147.034	399			

* sig. < 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริม
การท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามรายได้

การดำเนินงาน		Sum of Squares	df.	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	Between Groups	8.235	4	2.059	5.184	.000*
	Within Groups	156.886	395	.397		
	Total	165.122	399			
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ ท่องเที่ยว	Between Groups	9.049	4	2.262	5.007	.001*
	Within Groups	178.456	395	.452		
	Total	187.506	399			
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ผู้ให้บริการ	Between Groups	1.450	4	.362	1.005	.405
	Within Groups	142.460	395	.361		
	Total	143.910	399			
4. ด้านความปลอดภัย	Between Groups	3.011	4	.753	2.096	.081
	Within Groups	141.889	395	.359		
	Total	144.900	399			
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	Between Groups	9.836	4	2.459	7.079	.000*
	Within Groups	137.199	395	.347		
	Total	147.034	399			

* sig. < 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่
และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร
ผู้ให้บริการ และด้านความปลอดภัย

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว

การดำเนินงาน		Sum of Squares	df.	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	Between Groups	3.916	4	.979	2.399	.050
	Within Groups	161.206	395	.408		
	Total	165.122	399			
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	Between Groups	4.926	4	1.231	2.664	.032*
	Within Groups	182.580	395	.462		
	Total	187.506	399			
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	Between Groups	4.620	4	1.155	3.275	.012*
	Within Groups	139.290	395	.353		
	Total	143.910	399			
4. ด้านความปลอดภัย	Between Groups	6.148	4	1.537	4.375	.002
	Within Groups	138.752	395	.351		
	Total	144.900	399			
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	Between Groups	1.794	4	.448	1.219	.302
	Within Groups	145.241	395	.368		
	Total	147.034	399			

* sig. < 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนที่มาท่องเที่ยวจำนวนครั้งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ และด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก

**ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริม
การท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน**

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามในลักษณะที่เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ปรากฏผลตาม ตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบ และไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้ตอบ/ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวน	ร้อยละ
ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	127	31.75
ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	273	68.25

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจากตารางที่ 4.19 พบว่า จำนวนประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จำนวน 400 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า คิดเป็นร้อยละ 31.75 ส่วนที่เหลือเป็นผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คิดเป็นร้อยละ 68.25

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า มีรายละเอียดแสดงเป็นค่าความถี่จำแนกเป็นข้อ ๆ ปรากฏดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	
1.1 ควรจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ตในเรื่องของประเพณีดั้งเดิมของแต่ละชนเผ่า	84
1.2 ควรจัดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ท่องเที่ยว	22
1.3 ควรมีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแจก	31
รวม	137
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	
2.1 ควรเพิ่มรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	67
2.2 ควรเพิ่มป้ายบอกทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว	16
รวม	83
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	
3.1 ควรมีการจัดผู้รับความคิดเห็น แบบประเมินผู้ให้บริการ	32
รวม	32
4. ด้านความปลอดภัย	
4.1 ควรมีราว รั้ว กันตกจากที่สูงตามเส้นทางการเดินทางระหว่างท่องเที่ยว	26
4.2 ควรจัดบุคลากรสำหรับรักษาความปลอดภัย	28
รวม	54
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	
5.1 ควรจัดร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้เพียงพอ	63
5.2 ควรเพิ่มห้องน้ำ – ห้องสุขา ให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน	41
5.3 ควรจัดสถานที่จอดรถให้เพียงพอ	25
รวม	129

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
6. อื่น ๆ	
6.1 อบต. ปางมะผ้า ควรให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยว สืบสานประเพณี วัฒนธรรม และทำงานร่วมกับประชาชนให้มากกว่านี้	9
รวม	9

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ควรจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ตในเรื่องของประเพณีดั้งเดิมของแต่ละชนเผ่า (ความถี่ = 84)

ลำดับที่ 2 ควรเพิ่มรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (ความถี่ = 67)

ลำดับที่ 3 ควรจัดร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้เพียงพอ (ความถี่ = 63)

ลำดับที่ 4 ควรเพิ่มห้องน้ำ – ห้องสุขา ให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน (ความถี่ = 41)

ลำดับที่ 5 ควรมีการจัดผู้รับความคิดเห็น แบบประเมินผู้ให้บริการ (ความถี่ = 32)

ลำดับที่ 6 ควรมีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแจก (ความถี่ = 31)

ลำดับที่ 7 ควรจัดบุคลากรสำหรับรักษาความปลอดภัย (ความถี่ = 28)

ลำดับที่ 8 ควรมีราว รั้ว กันตกจากที่สูงตามเส้นทางการเดินทางระหว่างท่องเที่ยว (ความถี่ = 26)

ลำดับที่ 9 ควรจัดสถานที่จอดรถให้เพียงพอ (ความถี่ = 25)

ลำดับที่ 10 ควรจัดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ท่องเที่ยว (ความถี่ = 22)

ลำดับที่ 11 ควรเพิ่มป้ายบอกทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว (ความถี่ = 16)

ลำดับที่ 12 องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ควรให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยว สืบสานประเพณี วัฒนธรรม และทำงานร่วมกับประชาชนให้มากกว่านี้ (ความถี่ = 9)

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าแยกเป็นรายด้าน

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	ความถี่
1. ด้านการประชาสัมพันธ์	137
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	83
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	32
4. ด้านความปลอดภัย	54
5. ด้านการอำนวยความสะดวก	129
6. อื่นๆ	9
รวม	444

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็นแยกเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ค่าความถี่เท่ากับ 137 การดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก ค่าความถี่เท่ากับ 129 การดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ค่าความถี่เท่ากับ 83 การดำเนินการด้านความปลอดภัย ค่าความถี่เท่ากับ 54 การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ค่าความถี่เท่ากับ 32 และความคิดเห็นด้านอื่นๆ ค่าความถี่เท่ากับ 9 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการศึกษา
รูปแบบการศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 122,626 คน (จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2551 – 2553)
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนของประชากร ซึ่งมาจากตาราง สำเร็จรูปของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 400 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามให้ประชากรที่ศึกษาตอบคำถามที่ตั้งขึ้นซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้
ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนลักษณะคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลักษณะคำถามปลายเปิด

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรายละเอียดและแก้ไขแบบสอบถาม พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงความครอบคลุมของเนื้อหาก่อนที่จะนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน

4.2 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Content Validity Congruence Index: IOC) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Content Validity Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.79

4.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา แล้วข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการคำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธี "Cronbach's Alpha Coefficient" ซึ่งค่าที่ได้จะต้องมากกว่าระดับ 0.7 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และได้แก้ไขคำถามในส่วนที่ยังมีความบกพร่องอยู่ แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดไว้

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ทำหนังสือแนะนำตัวรับรองความเป็นนักศึกษาไปถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

5.2 นำแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด โดยผู้วิจัยจะทำการแจกและจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 400 ชุด (คิดเป็น 100%) โดยเก็บข้อมูลภาคสนามระหว่าง เดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2555 – มีนาคม ปี พ.ศ. 2555

5.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงทะเบียนรหัสข้อมูลแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

6.1 ข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)

6.2 ระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นใช้ค่า t-test, F-test และ One-Way

ANOVA

6.4 ข้อมูลปลายเปิดจากเครื่องมือทุกฉบับ ซึ่งเป็นการตอบคำถามหรือเติมคำสั้น ๆ ข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ นำมาตรวจสอบแล้วจัดกลุ่มและสรุปเป็นความเรียง แล้วจัดลำดับความสำคัญตามความถี่

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

7.2 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.3 ค่า t-test, F-test

7.4 ค่า One-Way ANOVA

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.5) มีอายุระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 36.3) ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 57) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 38.8) มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000-20,000 บาท (ร้อยละ 35.0) ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าจำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 56.8

1.3.2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า การดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.85 การดำเนินงานด้านความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และการดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1) การดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอและเหมาะสมสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีโทรศัพท์สาธารณะเพียงพอ และใช้งานได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51

2) การดำเนินงานด้านความปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีป้ายแจ้งเตือน บริเวณที่อาจเป็นอันตรายสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการจัดระบบการดูแลความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สินและมีการร่วมกันตกจากที่สูง กำแพง ป้องกันดินถล่ม รั้วกันสัตว์ร้ายห้วงชูชีพ เสื้อชูชีพ น้ำยาดับเพลิง เป็นต้น โดยจัดหาให้เหมาะสมตามสภาพของสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

3) การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความสุภาพเป็นมิตร มีความเป็นกันเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12

4) การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้อย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

และ 5) การดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดทำแผนที่การเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยวระหว่างเดินทางเยี่ยมชมสถานที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสะดวก รวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า

จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า

- ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

- ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ

- ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่

- ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่

- ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านความปลอดภัย

- ประชาชนที่มีมาท่องเที่ยวจำนวนครั้งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ และด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็นแยกเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ค่าความถี่เท่ากับ 137 การดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวก ค่าความถี่เท่ากับ 129 การดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว ค่าความถี่เท่ากับ 83 การดำเนินการด้านความปลอดภัย ค่าความถี่เท่ากับ 54 การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ค่าความถี่เท่ากับ 32 และความคิดเห็นด้านอื่นๆ ค่าความถี่เท่ากับ 9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าด้านการประชาสัมพันธ์ อบต. ควรจัดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ตในเรื่องของประเพณีดั้งเดิมของแต่ละชนเผ่า (ความถี่ = 84) อบต. ควรมีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแจก (ความถี่ = 31) และอบต. ควรจัดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ท่องเที่ยว (ความถี่ = 22)

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าด้านการอำนวยความสะดวก อบต. ควรจัดร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้เพียงพอ (ความถี่ = 63) อบต. ควรเพิ่มห้องน้ำ – ห้องสุขา ให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน (ความถี่ = 41) และอบต. ควรจัดสถานที่จอดรถให้เพียงพอ (ความถี่ = 25)

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว อบต. ควรเพิ่มรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (ความถี่ = 67) และอบต. ควรเพิ่มป้ายบอกทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว (ความถี่ = 16)

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าด้านความปลอดภัย อบต. ควรจัดบุคลากรสำหรับรักษาความปลอดภัย (ความถี่ = 28) และอบต. ควรมีราว รั้ว กันตกจากที่สูงตามเส้นทางการเดินทางระหว่างท่องเที่ยว (ความถี่ = 26)

5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ อบต. ควรมีการจัดผู้รับความคิดเห็น แบบประเมินผู้ให้บริการ (ความถี่ = 32)

และ 6) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าด้านอื่นๆ องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ควรให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยว สืบสานประเพณี วัฒนธรรม และทำงานร่วมกับประชาชนให้มากกว่านี้ (ความถี่ = 9)

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในครั้งนี้ พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ความคิดเห็นด้านการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล หรือหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง อีกทั้ง อบต. ปางมะผ้าได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเนื่องจากเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน อบต. ได้ให้การสนับสนุนและให้ความสนับสนุนเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการให้บริการการท่องเที่ยว อีกทั้ง อบต. ตำบลปางมะผ้า มีจุดเด่นด้านต่าง ๆ ของชุมชน และ อบต. หนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง และได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ให้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกับชุมชน มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ จุดชมวิวทะเลหมอกบ้านลูกข้าวหลาม ถ้ำแม่ละนา โฮมสเตย์บ้านแม่ละนา (กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านแม่ละนา) และถ้ำน้ำบ่อผี ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนมีนาคม หรือที่เรียกว่าช่วงฤดูหนาว ด้วยฤดูกาลที่ความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมความงามตามธรรมชาติ อีกทั้งวิถีชีวิต จารีตประเพณี ชนชาวเขาเผ่าต่างๆ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพราะทำให้คนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีไทย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ทำให้เกิดการสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ทำให้มีการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆ

2.1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องของภาคเอกชน อาทิการนำสถานที่ท่องเที่ยวมาอยู่ในการประกอบการทำภาพยนตร์ต่างๆ โดยการประสานงานกับภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการเพิ่มมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับวรรณกรรมของ นอกจากนี้ยังน่าจะเป็นเพราะมีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย) โดยเป็นตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสนับสนุนหรือจัดให้มีป้ายบอกทางหรือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งติดตั้งในตำแหน่งที่ชัดเจนและนักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นได้ง่าย

2.1.2 ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ ผลการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ การขาดการสนับสนุนจากรัฐบาล หรือหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง ทั้งในด้านของงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุมพล หนีมพานิช (2549) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนของอบต. ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ยังขาดมาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ขาดการประสานความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ในการปกป้องดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวมีผลทำให้แหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย ขาดการฟื้นฟูบำรุงรักษา

2.1.3 ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นชุมชนชนบทเน้นการพึ่งพาตนเอง ไม่รอให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ อีกทั้งการท่องเที่ยวยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและชุมชน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วยังพบว่า มีผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินบริการอยู่ในระดับน้อย ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ อบต. ยังไม่มีการจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และอบต. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีฐวิจิตร อดิศักดิ์ (2548) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า อบต. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและขาดบุคลากรที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวอย่างจริงจังเพื่อชุมชน

2.1.4 ด้านความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล หรือหน่วยงานภาครัฐในเรื่องของการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยให้กับผู้ให้บริการนักท่องเที่ยว อีกทั้งผู้ให้บริการนักท่องเที่ยว มีความรู้ ความชำนาญ และได้รับ

การฝึกอบรมมาเป็นอย่างดีต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเรื่องควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยรวมทั้งปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวควรมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลและการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 ด้านการอำนวยความสะดวก ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลได้ยึดหลักการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว 5 ขั้นตอน ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของจิราบุษ โสภากา และคณะศึกษาเรื่อง ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย- กำแพงเพชรและอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน เสนอแนะว่าควรมีการสำรวจและปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องสุขา สถานที่จอดรถ ป้ายบอกทาง หรือป้ายสื่อความหมายที่เหมาะสม ที่รองรับขยะและสิ่งปฏิกูล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

2.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.2.1 ปัจจัยด้านเพศ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งกล่าวได้ว่าปัจจัยด้านเพศไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชน ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ พงษ์ลือ (2548) ศึกษาเรื่องปัจจัยพื้นฐานกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษา: พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงด้านเดียว คือ จุดสนใจในการท่องเที่ยวส่วนอื่นๆ คือ วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเข้าชม การค้นหาและการเข้าร่วมกิจกรรมบุคคลที่ร่วมเดินทาง และแนวโน้มในการเดินทางมาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

2.2.2 ปัจจัยด้านอายุ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกันอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็น

เพราะปัจจัยสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่ได้มาแตกต่างกันทั้งนี้สอดคล้องกับวรรณกรรมของ สุภารัตน์ มาตสวง (2550) กล่าวว่า ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.2.3 ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าแตกต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนพรัตน์ อาจเอี่ยม (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวมมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2.4 ปัจจัยด้านอาชีพ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าแตกต่างกัน จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี ธรรมคุณ (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2.5 ปัจจัยด้านรายได้ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าแตกต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งกาญจน์ แสงกาญจน์ (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ตัดสินใจมาท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยว ณ วัดไชโยวรวิหาร จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

2.2.6 ปัจจัยด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มาท่องเที่ยวจำนวนครั้งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์โดยตรงของแต่ละบุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวต่างกันจึงทำให้ความคิดเห็นต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับวรรณกรรมของ

Oskamp (1977) กล่าวว่าปัจจัยด้านประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง การกระทำด้วยตนเองหรือได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความพึงใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ของ อบต. ปางมะผ้า ที่ได้รับ ดังนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริม ปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1.1 ด้านการอำนวยความสะดวก อบต. ควรดำเนินการปรับปรุงด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องจำหน่ายบัตร ร้านจำหน่ายสินค้า ห้องน้ำ ป้ายบอกเส้นทาง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และติดตามประเมินผล ตลอดจนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยว

3.1.2 ด้านความปลอดภัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการจัดระบบการดูแลความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สิน และมีราวรั้วกันตึกจากที่สูง กำแพง ป้องกันดินถล่ม รั้วกันสัตว์ร้ายห้วงชูชีพ เสื้อชูชีพ น้ำยาดับเพลิง เป็นต้น โดยจัดหาให้เหมาะสมตามสภาพของสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของอบต. ควรเข้าไปดำเนินการหรือจัดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถไปให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความปลอดภัยให้ปลอดภัยระหว่างการท่องเที่ยว และการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น อีกทั้ง อบต. ควรจัดให้มีราว รั้ว กันตึกจากที่สูง กำแพงป้องกัน ให้เหมาะสมตามสภาพของสถานที่ท่องเที่ยว

3.1.3 ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ ดังนั้น อบต. ควรจัดให้มีผู้รับความคิดเห็น และแบบประเมินการบริการให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น

3.1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดจำแผนพับหรือเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้น อบต. ควรจัดทำแผนพับและเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวแจกให้แก่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นและกระจายไปยังสถานที่อื่นนอกจากในพื้นที่ของ อบต. และมีการนำระบบการบริหารจัดการสารสนเทศมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.1.5 ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ให้มีรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสะดวก รวดเร็ว ดังนั้น อบต. ควรมีจัดการในเรื่องของรถโดยสารประจำทาง โดยการประสานงานกับภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการเพิ่มมากขึ้น หรืออาจประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในรูปแบบของสหการเพื่อแก้ปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณ และเป็นการสร้างประโยชน์ร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง

3.1.6 องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้าควรดำเนินการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสภาพแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะ และสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

3.1.7 องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า ควรมีการจัดทำป้ายแสดงข้อมูลเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวก่อนที่จะเดินทางเข้าไปในสถานที่ท่องเที่ยว โดยรายละเอียดป้ายควรแสดงถึงความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว รายละเอียดภายในสถานที่ท่องเที่ยว ควรมีแผนที่แสดงจุดต่างๆ เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ เป็นต้น

3.1.8 ควรจัดให้มีวิทยากรเข้ามาแนะนำ ฝึกอบรม เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพในชุมชนควรมีการจัดฝึกอบรมให้มีการผลิตสินค้าชุมชน หรือ OTOP เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพ และส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอีกด้วย

3.1.9 ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง หรือในจังหวัดอื่น เพื่อที่จะได้ทราบว่าพื้นที่ที่ต่างกันมีผลด้านความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันเพียงใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากขึ้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาเจาะลึกในแต่ละด้าน หรือต่อยอดการศึกษาครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลมาเสนอแนะ เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

3.2.3 ควรเป็นการศึกษาวิจัยแบบประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลในเชิงลึก และนำผลการวิจัยเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

บรรณานุกรม

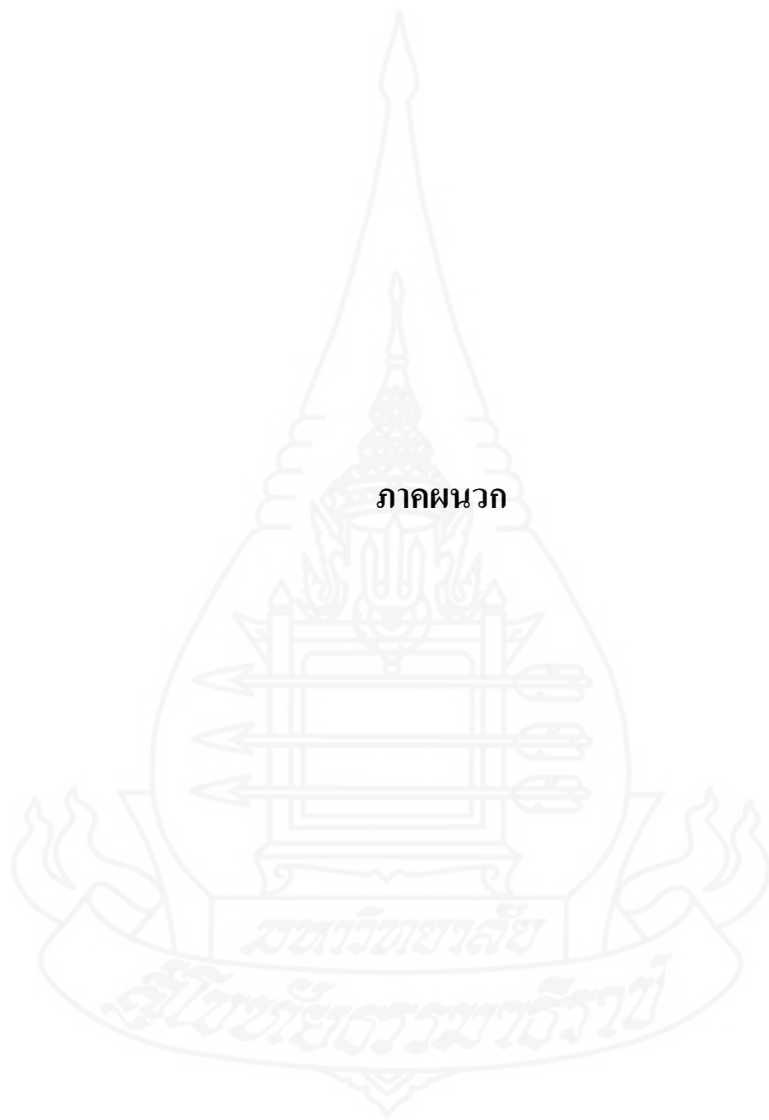
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย *มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว*
กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2523) *จิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา*
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- โกวิท พวงงาม (2552) *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เดือนตุลา
- จรงค์ อินทนต์ (2545) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา
บ้านโป่งร้อน ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จิตติมา คนตรง (2548) “ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามแนวคิดของนักท่องเที่ยวชาว
ไทย” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ (2539) *การท่องเที่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในชุมชนชาวเขา* สถาบันวิจัย
สังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จิราνού โสภ และคณะ (2554) “ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย
กรณีศึกษา: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชกาลาย- กำแพงเพชรและอุทยาน
ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน” รายงาน
การวิจัย กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- จุฑามาศ จิเจริญ (2545) “บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทคาดหวังในการพัฒนาการท่องเที่ยว :
ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย” สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
สถาบันราชภัฏเลย
- จุมพล นิมพานิช และ บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2549) “แนวทางการพัฒนาศักยภาพขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน” รายงานวิจัย
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- _____ . (2549) *การวิเคราะห์นโยบาย: ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง* นนทบุรี
สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชินรัตน์ สมสืบ (2553) *ในประมวลสาระชุดวิชา นโยบายสาธารณะ* หน่วยที่ 5
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- ชัยยงค์ วุฒิมานานนท์ (2539) *กฎหมายระเบียบและข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- จิรัชญา มณีเนตร (2553) *ไทยศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร
โอเดียนสโตร์
- ณัฐวิจิ จัดแจ้ง (2548) “การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เดือนเพ็ญ ยิ่งดี (2549) “ความคิดเห็นของลูกค้ายที่มีต่อการให้บริการของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ดวงรัตน์ ชูวงศ์ (2553) “แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของเกาะคอเขา จังหวัดพังงา” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอุทกศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- นพรัตน์ อาจเอี่ยม (2551) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี” วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว* กรุงเทพมหานคร บริษัท เพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด
- ปภาวดี มนตรีวัต (2554) “การนำนโยบายไปปฏิบัติ หน่วยที่ 4” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา นโยบายแผน และโครงการท้องถิ่น* สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2534) *ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ประหยัด หงส์ทองคำ (2526) *การปกครองท้องถิ่นไทย* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- พจนา ชัชวาล (2551) “การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์”
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เพลินใจ ศิริเจริญวัฒน์ (2549) “ความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานศาลปกครองที่มีต่อการนำระบบสมรรถนะมาใช้ในองค์กร” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2551) *การบริหารท้องถิ่น* ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการบริหาร
ภาครัฐ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ราณี อธิชัยกุล (2554) “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว หน่วยที่ 1” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืน* สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รุ่งกาญจน์ แสวงกาญจน์ (2551) “ปัจจัยที่ตัดสินใจมาท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยว ณ วัดไชโยวรวิหาร จังหวัดอ่างทอง” วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- วเรช จันทรศร (2546) *การนำนโยบายไปปฏิบัติ* พิมพ์ครั้งที่ 5 สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกการพิมพ์
- วิรัตน์ จุฬามบก (2549) “ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครสวรรค์ในการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วุฒิสาร ตันไชย (2552) *ยุทธศาสตร์การปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร เอ็กซ์เปอร์เน็ท
- ศิริพงษ์ พงษ์ลือ (2548) “ปัจจัยพื้นฐานกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา: พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต” ภาคนิพนธ์ ธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ศุภสิทธิ์ ปรีชาพันธุ์ (2549) “ความคิดเห็นของข้าราชการในสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต่อนโยบายแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุน” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมบัติ แก้วบุตตา (2548) “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุภารัตน์ มาตสวิง (2550) “ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพชรบูรณ์” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุรี บุญญาบุหงศ์ (2539) “ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว: ศึกษากรณีจังหวัดแม่ฮ่องสอน” สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุวัฒน์ จุฑากรณ์ (2553) “แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หน่วยที่ 2” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว* สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- เสน่ห์ จุ้ยโต (2553) *แนวคิด ทฤษฎี และหลักการรัฐประศาสนศาสตร์* สาขาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อนันต์ มิตรคุณ (2550) “ความคิดเห็นของราษฎรต่อโครงการปฏิรูปการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าสงวน
แห่งชาติป่าคำใหญ่และป่าคำขวาง ท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัด
ร้อยเอ็ด” วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อรุณี ธรรมคุณ (2550) “ปัจจัยที่ผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยวของ
ชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต (คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อุคร ตันตีสุนทร (2551) *ท้องถิ่นเข้มแข็ง : ประชาธิปไตยมั่นคง* พิมพ์ครั้งที่ 4 มูลนิธิส่งเสริมการ
ปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

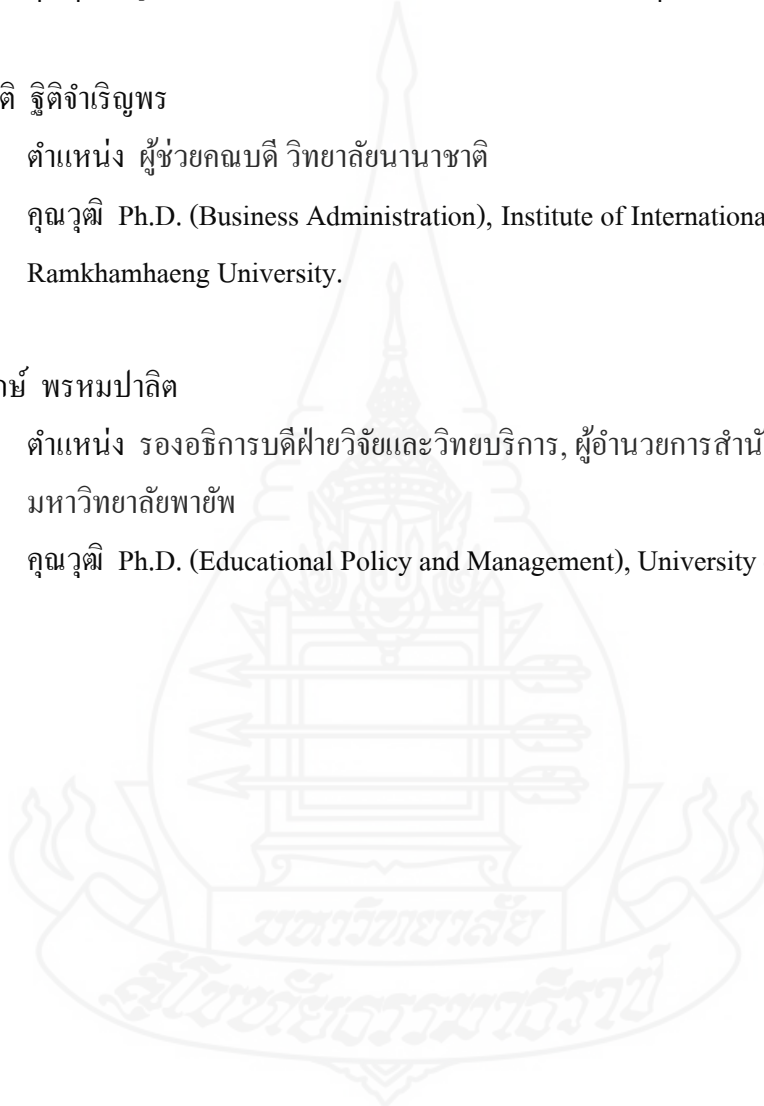

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

1. นายชนากร สุนเทียน
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
คุณวุฒิ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี
2. ดร. จูติ จูติจำเริญพร
ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดี วิทยาลัยนานาชาติ
คุณวุฒิ Ph.D. (Business Administration), Institute of International Studies (IIS),
Ramkhamhaeng University.
3. ดร. รัชต์ พรหมपालิต
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทยบริการ, ผู้อำนวยการสำนักวิจัย
มหาวิทยาลัยพายัพ
คุณวุฒิ Ph.D. (Educational Policy and Management), University of Oregon, USA.

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการทำวิจัย

เรื่อง

“ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ
องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน”

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาการ
จัดการ แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผล
จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ
องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบ
ทุกข้อตามความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพื่อจะได้้นำผลไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว
และขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านตอบทั้งหมดจะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลวิจัยในลักษณะ
ภาพรวมเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () ต่ำกว่า 20 ปี
() 20 - 30 ปี
() 31 - 40 ปี
() 41 - 50 ปี
() 51 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพของท่านในปัจจุบัน () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() ค้าขาย
() พนักงานบริษัทเอกชน
() รับจ้าง
() เกษตรกร
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. รายได้ต่อเดือน () ต่ำกว่า 10,000 บาท
() 10,000 – 20,000 บาท
() 20,001 – 30,000 บาท
() 30,001 – 40,000 บาท
() 40,001 บาท ขึ้นไป
6. จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า () 1 ครั้ง
() 2 ครั้ง
() 3 ครั้ง
() 4 ครั้ง
() 5 ครั้ง ขึ้นไป

**ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว
ขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อละเครื่องหมายเดียว

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	ระดับการดำเนินงาน			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านการประชาสัมพันธ์				
1.1 มีการจัดทำแผ่นพับหรือเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว				
1.2 มีบริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว				
1.3 มีศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว				
1.4 มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวไว้ อย่างชัดเจน				
1.5 การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวมี ความน่าสนใจ				
2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว				
2.1 ระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวมีป้ายสัญลักษณ์บอก ทางชัดเจน				
2.2 เส้นทางในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวมี ความสะดวก รวดเร็ว				
2.3 มีรถโดยสารประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอย่าง สะดวก รวดเร็ว				
2.4 สภาพถนน/การเดินทางที่สะดวกสบาย				

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กร บริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	ระดับการดำเนินงาน			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
2.5 มีการจัดทำแผนที่การเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยวระหว่างเดินทางเยี่ยมชมสถานที่				
3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ				
3.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานสามารถให้ข้อมูลต่างๆ ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ				
3.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นมิตร มีความเป็นกันเอง				
3.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความรวดเร็ว ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ				
3.4 มีผู้รับความคิดเห็น หรือแบบประเมินการบริการ				
3.5 มีการจัดบุคลากรที่ปฏิบัติงานสำหรับการดูแลให้คำแนะนำบริการนักท่องเที่ยว				
4. ด้านความปลอดภัย				
4.1 เส้นทางเดินรถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัย				
4.2 มีการจัดระบบการดูแลความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สิน				
4.3 มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ				
4.4 มีป้ายแจ้งเตือน บริเวณที่อาจเป็นอันตรายสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้				
4.5 มีราวรั้วกันตึกจากที่สูง กำแพง ป้องกันดินถล่ม รั้วกันสัตว์ร้าย ห่วงชูชีพ เสื้อชูชีพ น้ำยาดับเพลิง เป็นต้น โดยจัดหาให้เหมาะสมตามสภาพของสถานที่ท่องเที่ยว				

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กร บริหารส่วนตำบลปางมะผ้า	ระดับการดำเนินงาน			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
5. ด้านการอำนวยความสะดวก				
5.1 ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอต่อการให้บริการ				
5.2 ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม สะอาด				
5.3 มีห้องน้ำ – ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน				
5.4 มีห้องน้ำ – ห้องสุขา ที่สะอาด				
5.5 มีโทรศัพท์สาธารณะเพียงพอ และใช้งานได้				
5.6 มีร้านจำหน่ายของที่ระลึกจำนวนเพียงพอเหมาะสม				
5.7 สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด				
5.8 มีการจัดสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอและเหมาะสมสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว				
5.9 ช่วงเวลาในการเปิดและปิดให้เข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสม				
5.10 มีการเก็บอัตราค่าเข้าชมมีความเหมาะสม				

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ด้านประชาสัมพันธ์

.....
.....
.....

2. ด้านการเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว

.....
.....
.....

3. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ

.....
.....
.....

4. ด้านความปลอดภัย

.....
.....
.....

5. ด้านการอำนวยความสะดวก

.....
.....
.....

6. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0522.17/ บ 225

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

7 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์
(คุณรณาทร์ สุนเทียน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน” ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ส่งมาพร้อมนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือวิจัยที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชาวิทยาการจัดการ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัยโดยได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการศึกษาดังกล่าว

สาขาวิชา ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

โทร. 02-5048182,8184

โทรสาร. 02-5033612

ที่ ศธ 0522.17/ บ ๑๑๔

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ
(ดร.ฐิติ ฐิติจำเริญพร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน” ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ส่งมาพร้อมนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือวิจัยที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชา วิทยาการจัดการ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัยโดยได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการศึกษาดังกล่าว

สาขาวิชา ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

โทร. 02-5048182,8184

โทรสาร. 02-5033612

ที่ ศธ 0522.17/ บ 223

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทยบริการ
(ดร.รักษ์ พรหมपालิต)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน” ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ส่งมาพร้อมนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือวิจัยที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชา วิทยาการจัดการ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัยโดยได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความเห็นเพื่อใช้ประกอบการศึกษาดังกล่าว

สาขาวิชา ฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

โทร. 02-5048182,8184

โทรสาร. 02-5033612

ภาคผนวก

ตารางแสดงระดับความสอดคล้องระหว่างข้อกำหนด

ตารางแสดงระดับความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คนที่มีต่อแบบสอบถาม

เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน”

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์	1.1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	1.2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	1.3	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
	1.4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	1.5	1	-1	1	1	0.33	ปรับปรุง
2. การดำเนินงานด้านการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	2.1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	2.2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	2.3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	2.4	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
	2.5	1	-1	1	1	0.33	ปรับปรุง
3. การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ให้บริการ	3.1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	3.2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	3.3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	3.4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	3.5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. การดำเนินงานด้านความปลอดภัย	4.1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	4.2	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
	4.3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	4.4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	4.5	1	-1	0	0	0	ปรับปรุง

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อ คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
5. การดำเนินงานด้านการ อำนวยความสะดวก	5.1	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
	5.2	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
	5.3	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
	5.4	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
	5.5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	5.6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	5.7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	5.8	1	-1	1	1	0.33	ปรับปรุง
	5.9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	5.10	0	0	0	0	0	ปรับปรุง
รวม		28	15	28	71	23.67	

ให้นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ΣR แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ 1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

$$\text{แทนค่า IOC} = 23.67/30$$

สรุปผลแสดงความคิดเห็นของกรรมการผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 0.79 แปลผลว่าใช้ได้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอรกัญญา วิฑูรย์
วัน เดือน ปีเกิด	26 พฤษภาคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ประวัติการศึกษา	บธ.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	บริษัท แคปิตอล พลัส แอควาไรตี จำกัด แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	เลขานุการกรรมการบริษัท

